

ÉLETTÜNK

XI. évfolyam 2. szám (11. Jahrg. Nr. 2)

Az európai magyar katolikusok lapja

1979 február

PAPP IMRE:

Nincs hely a gyermek számára...

Kétezer évvel ezelőtt egy gyermek született Betlehemben. Nem meleg, kényelmes szobában, barátságos környezetben, hanem rongyos istállóban, szegénységben, kényelmetlenségben. Szülei kényszerültek ide, „mert nem jutott nekik hely a szálláson.” (Lukács 2-7). Akik nem fogadták be őket, saját kényelmüket többre értékelték mint az emberiséget, a segítőkészséget, a szolidaritást.

GONDOLATOK

A gyermeknek az Isten két kicsi kezét adott. Egyik keze az apja kezét fogja, a másik az anyját. Nem lehet ezt a láncot büntetlenül elszakítani.

(Gárdonyi Géza)

A gyerekek és szüleinek menekülniük kellett. „Fölkelt s még akkor éjszaka fogta a gyermeket és anyját és elmenekült Egyiptomba.” (Máté 2-14). Nemcsak hogy nem volt szállás a számára, de elutasító, ellenséges szándékok és érzelmek a pusztai életét is irigyelték, fenyegették. Nemcsak kényelmes lakásban, de az egész országban nem volt számára hely. Menekülnie kellett idegenbe, bizonytalanságba, nem volt szerető, jóakaró, védeltséget adó emberi környezete szülein kívül.

A gyermek megmenekült az életét fenyegető hatalom gyilkoló haragjától. Ezer és ezer gyermek azonban a hatalmát, gazdagságát és kényelmét féltő zsarnok áldozata lesz. „... Haragra lobbant, és Betlehemben meg a környékén minden fiúgyermeket megöletett, két éves korig...” (Máté 2-16). A gyűlölet, az önzés, a hatalomvágy nemcsak a szállást tagadja meg és menekülésre kényszeríti a gyermeket, hanem életére tör és ha eléri, meg is gyilkolja. Nincs hely a gyermek számára sem a szálláson, sem az országban, de még a világon sem.

Kétezer év után a huszadik század felvilágosult, civilizált, a technikai haladást bálványozó társadalmá talán emberibb, türelmesebb, toleránsabb a gyermekkel szemben?

Vegyünk kezünkbe egy hétvégi újságot és olvassuk el a lakáshirdetéseket. Micsoda gyermek-ellenesség árad belőlük! Újra és újra olvashatjuk: „gyermektelen házaspár számára kiadó.” Nincs szállás a gyermek részére! Az önzés, a kényelem uralkodik és elfoglalja a gyermek helyét. De gondoljunk a nagyvárosok építkezésmódjára, hol van hely a gyermek, a többgyermekes család számára? Nem divat többgyermekes anyának, családanyának lenni! Főlényesen, lesajnálóan, legfeljebb mint „csodabogarat” figyelik a nagy családot a „modern” emberek, akik „szabadságuk megőrzése”, „egyéniségük kibontakoztatása” és más jólhangzó ürügyek-

kel lepezik önzésüket, hátrítják el maguktól az áldozatosságot, a felelősséget. A jóléti társadalomban lassan minden fontosabb, mint a gyermek. Anyának lenni nem modern, a háziasszony szerepe a társadalom értékelésében az elmaradottsággal asszociálódik, a modern nő „dolgozik” (mintha anyának és háziasszonynak lenni pusztai szórakozás lenne!). Mivel a több gyermek a szociális jólét országában, Nyugatnémetországban is a család életnívójának süllyedéséhez vezet, rengeteg anya vállal

seknek ártatlan, védtelen áldozataként. Gondoljunk csak Vietnámra, Kambodzsára vagy Rodéziára. És ezek és ezek menekülnek idegen földre, bizonytalanságba. Nincs hely számukra a hazájukban.

A brutális, nyílt gyermekgyilkolás mellett a huszadik század embere a tudomány és higiénia módszereivel tör a gyermek életére.

„Születésszabályozás”, „családtervezés” és hasonló megnyerően hangzó jelszavak mellett zárják be az anyaméh

FRA ANGELICO: MENEKÜLÉS EGYIPTOMBA

Firenze, San Marco kolostor

munkát. Sokan karriert szeretnének elérni. A gyermek egyedül marad, illetve az anya és a gyermek között keletkezett űrbe többé-kevésbé személytelen intézmények (óvoda, iskola), s még inkább a tömegkommunikációs eszközök (televízió, rádió, folyóiratok stb.) manipulációja nyomul be. Egyre több fiatal nő kerül el a konfliktust azáltal, hogy eleve nem akar gyermeket, hanem a jólét, a kényelem, a karrier, az önzés mellett dönt. A gyermekek számára nincsen hely. A jóléti országokban a jólét, a konzum-társadalom törvényei miatt, a szegény országokban a szegénység, az emberhez méltó alapvető feltételek hiánya miatt.

A hatalom ma is üldözőbe veszi a gyermeket, ma is ezer és ezer gyermek veszti életét fegyverek tüzeiben, hatalmi érdekek összeütközésének, „felszabadító” háborúknak, modern Heróde-

kapuját a gyermek elől, vagy szakítják ki a megfogant életet az anyaméhből. A gyermek számára nincs hely a világon, ahol az önszeretet, a kényelmesség, az igények jutottak uralomra és az áldozatvállalás, a felelősség, a lemondás maradi és lemosolyognivaló magatartássá váltak.

1959. november 20-án az Egyesült Nemzetek Szervezete egyhangúlag elfogadott egy „nyilatkozatot a gyermek jogairól.” (Egyházközségem plébánosa napokig telefonált az illetékes minisztériummal valamint a müncheni „Jugendamt”-tal, mielőtt nagynehezen megtalálták és megküldték neki a szöveget). 1979-ben, a „Gyermek-év”-ben ideje lenne reflektálni ennek a nyilatkozatnak 10 alaptételére, talán ha a szépen hangzó szavak tartalmát komolyan vennénk, sikerülne helyet találni a gyermek számára társadalmunkban.

A mexikói út

II. János Pál Pápa karácsonykor a Bóboros Kollégium előtt jelentette be, hogy január végén részt akar venni a latin-amerikai püspökök Puebla-de-los-Angeles-ben tartandó 3. nagygyűlésén. Mint a DW jelentette, a Pápa január 26-án lép Délamerika földjére Mexikóban. Január 27-én Guadeloupe-ban, Mexiko nemzeti szentélyében, ünnepi nagymise keretében nyitja meg a nagygyűlést, amely azután Puebla-ban folytatódik. A Pápa február 1-ig marad Mexikó földjén. Észak-Mexikóban meglátogatja Monterrey munkásvárost is.

A latin-amerikai püspökök ezen 3. nagygyűlésének óriási jelentősége van. — 1968-ban VI. Pál pápa nyitotta meg Bogotában a 2. latin-amerikai püspökök nagygyűlését az Eucharisztikus Világkongresszussal kapcsolatban. De akkor VI. Pál pápa a nagygyűlésnek csak megadta a követendő irányelveket, kijelentve, „a társadalom egészséges és igazságos megújulásának különböző útjai közül nem helyeselhetjük sem az istentelen marxizmus, sem a forradalomnak mint szisztémának, sem a vérontásnak az útját. Nem a gyűlöletben, nem is a hatalomban van a mi szeretetünknek az ereje”. Aztán elhagyta Bogotát, a nagygyűlés pedig Medellinben, (Kolumbia) folytatta munkáját. — Medellin azóta fogalom lett a katolikus világban. Az akkori nagygyűlés ugyanis helyeselte „a felszabadítás teológiáját” amelyben egy alapvető nyilatkozatában törvényesnek ismerte el az erőszakos forradalmat a kényszeruralommal szemben, azzal a föltétellel, ha más alkalmas eszköz nem áll rendelkezésre és a forradalom nem von még nagyobb elnyomást maga után.

Vatikáni körök és a II. Vatikáni Zsinat reformerjei számára is kínos volt ez a nyilatkozat, mivel a „felszabadítás teológiája” azzal a veszéllyel járhat, hogy az Egyház az atheista-marxista fölforgató ideológiának nyit ezzel kaput katolikus országokban. — Kínos volt ez a nyilatkozat, de igyekeztek hallgatni róla.

A helyzet ma megváltozott. Biztosra vehető, hogy a konzervatív irány, amely Medellin szellemével: „a felszabadítás teológiájával”, élesen szembehelezkedik Latinamerikában is, Pueblában győz a progresszivistákkal szemben. II. János Pál Pápanak ennek ellenére nem lesz könnyű dolga, ezért az ő határozottságára, nagy bátorságára szükség lesz Pueblában.

A mexikói kormány, amelynek 1917 óta még mindig nincs rendes diplomáciai kapcsolata, csak apostoli vikáriusa a Vatikánnal, noha az ország 96 %-a katolikus, 40.000 rendőrt mozgósított a Pápa biztonságára. A rendőrség szerint merénylet alig jöhet szóba, de becslés szerint ötmillió ember szegélyezi majd Mexikó City utcáit, hogy láthassa a pápát.

Május 26-27-én a Mindszenty-múzeum felavatása Máriacellben! Már most foglaljunk helyet!

PROF. DR. MEHRLE TAMÁS OP:

Ökumenizmus az Egyház egységének szolgálatában

A szentmise krédója, amely nem egyéb mint az első konstantinápolyi zsinat hitvallása, e szavakkal jellemzi Krisztus egyházát: „Hiszek az egy, szent, katolikus és apostoli anyaszentegyházban”. E hitvallás alapján az egységben, a katolicitásban és az apostoliságban keil látnunk Krisztus igaz egyházának négyes ismertető jegyét.

Miért kell az Egyháznak egynek lennie?

Krisztus Urunk egyetlen egyházat alapított. Maga mondotta: „Minden önmagában meghasonlott ország elnéptelenedik, minden önmagával meghasonlott város elpusztul” (Mt 12, 25.) S az utolsó vacsora végén mintegy ima alakjában hagyja ránk utolsó akaratát: „Legyenek mindnyájan egyek. Amint te, Atyám, bennem vagy és én tebenned, úgy legyenek ők is mibennünk...: én öbennük, te énbennem, hogy így tökéletesen egyek legyenek ők is” (Jn 17, 21-23). E szavak mutatják, hogy az Egyház tagjai közt milyen szoros egységnek kell uralkodnia s hogy ez az egység lényeges kelleke Krisztus igaz egyházának. Nem is lehet másképp, hisz Szt. Pál szerint egy az Isten, egy a hit, amelyet Krisztus tanított s egy a keresztség, amely által az Egyház tagjává leszünk (v. ö. Ef 4,5).

A katolikus egyház önmagáról mindig vallotta, hogy Krisztus igaz egyháza, ahogy ezt már egy előző cikkünkben kifejtettük. A földön élő katolikusok ugyanúgy ugyanazt a hitet vallják, ugyanazon szentségekkel élnek és ugyanannak a hierarchikus egyházkormányzatnak engedelmeskednek, amelynek a feje Róma püspöke, a pápa. Ehhez fogható egységgel a többi keresztény egyházak nem rendelkeznek.

Vajon a katolikus Egyház egysége már tökéletes és végleges?

Krisztus Egyházának azt a küldetést adta, hogy minden népet és minden embert megnyerjen tanításának. Ezt az Egyház még nem érte el s nem is sikerült neki a többi egyházakat, amelyek szintén egyházának vallják magukat, saját egységébe integrálni. Nyilvánvaló tehát, hogy az Egyház még nem érte el végleges és tökéletes egységét. Nem szabad tehát egységében zárt és merev alakulatot látnunk, hanem élő szervezetet, amely állandóan fejlődik és egyre jobban kibontakozik. Szakadások ugyan már kezdet óta voltak az Egyházban, de ezek nem Isten akaratának felelnek meg, hanem a keresztények emberi gyengeségének, hűtlenségének és rövidlátásának tudhatók be. II. János-Pál pápa egyik beszédében mondotta, hogy az egyházak szétszakadása botrány az emberek szemében. Ezért kell az ökumenikus mozgalmat pártolnunk.

Mit értünk ökumenikus mozgalom alatt?

Az ökumenikus mozgalom célkitűzése az egyházak egységessítése vagy legalább is egymáshoz való közeledése. Az ökumenizmus gondolata már a múlt században vetődött fel és a protestáns egyházak kezdeményezésére századunk első felében öltött alakot. A katolikus egyház kezdetben várakozó álláspontot foglalt el, de az utóbbi évtizedekben, nevezetesen a zsinaton és a zsinat utáni időben maga is pártolta e mozgalmat. „Az egység szorgalmazása az egész egyház gondja. A híveké és a pásztoroké;

mindenkit a maga adottságának megfelelően érint” — olvassuk az ökumenizmusról szóló Határozatban (5).

Mily értelemben nem fogadja el az Egyház az ökumenizmust?

Az Egyház önmagát Krisztus igaz egyházának tekinti, amelyre alapítója a kinyilatkoztatott igazságok és kegyelmi eszközök teljességét bízta. Ezért nem fogadhatjuk el azt a nézetet, amely sze-

A sok írások tengeréből egybe-szedni, értelmesen megválogatni, rendbe-hozni, helyesen kimondani a régi bölcsesektől ismert igazságokat: új munka és mi dolgozunk.

Pázmány

rint lényegtelen, hogy mit hiszünk, vagy amely szerint a vallás pusztán csak érzélem dolga s csak az emberi szeretet gyakorlásában merül ki. Más szóval, az Egyház nem adhatja fel dogmáit, mert dogmái alatt objektív igazságokat ért, melyekhez maga is kötve van. Ha kezdetben a pápák tartózkodóan viseltettek az ökumenizmussal szemben, ez azért volt, mert a hit tisztaságát féltették. Ezért a 2. vatikáni zsinat épp az ökumenizmus érdekében megkívánja, hogy a katolikus hitet szabatosan fogalmazzuk meg, s hogy a másvallásuakkal való párbeszédben ne ködösítsük el. „Semmi sem annyira idegen az ökumenizmustól, mint a hamis irenizmus, a mindenáron való békülékenység; ennek a katolikus tanítás tisztasága látja kárát: elhomályosodik eredeti és biztos értelme” (Hat. az Ökumenizmusról, 11).

Hogyan kell az Egyház szerint az ökumenizmust gyakorolnunk?

Az ökumenizmus érdekében szükséges, hogy azokat az igazságokat és kegyelmi eszközöket, amelyek a többi egyházakban is megvannak, elismerjük és tiszteletben tartjuk. Épp ezek a közös hitbeli alapok teszik lehetővé a teljes egység megteremtését. „Szükséges — mondja a már idézett zsinati határozat, — hogy a katolikusok szíves örömmel elismerjék és értékeljék mindazokat az igazán keresztény javakat, amelyek a közös örökségből forrásznak, és megtalálhatók különvált testvéreinknél... Küszöböljük ki azokat a szavakat, állításokat és cselekedeteket, amelyek az igazságot és a méltányosságot sértve nem felelnek meg különvált testvéreink helyzetének, és csak megrontják a velük való kapcsolatot” (4).

El kell ismernünk, hogy a katolikusok is felelősek az egyházak szétszakadásáért. Ezért VI. Pál a zsinaton bocsánatot kért különvált testvéreinktől azokról a hibákról, amelyeket a múltban a katolikusok elkövettek s maga részéről megbocsátotta mindazokat a sérelmeket, amelyek a katolikus Egyházat érték.

A teológusok feladata, hogy elméleti vonalon is előkészítsék az egyházak közeledését. A tárgyilagos és szenvedélymentes kutatás sokszor arra a meglepő felismerésre vezet, hogy az elszakadás-hoz néha olyan történelmi tényezők járultak, amelyek manapság már nincsenek érvényben, vagy hogy a nem-katolikus egyházak eredeti tanítása, ha el is tér az Egyház tanításától, mégsem mutat fel olyan mélyreható ellentéteket, mint ahogy azt felületesen feltételezzük.

Végül, ha még nem is vagyunk egyhiten, a szeretet parancsának megfelelően a más vallásuakat is fel kell karolnunk. A szeretet nem ismer vallási különbséget és épp ezáltal kedvezőbb klimát teremt, hisz a katolikus és nem-katolikus hívek közti ellentétek sokszor nem is annyira doktrinális jellegűek, hanem inkább évszázados előítéleten és kölcsönös rosszindulatu elítélésen alapulnak.

Nem utópisztikus az ökumenikus célkitűzés?

Utópia lenne feltételezni, hogy a teljes egység már helyreállt, mert a teljes egység csak teljes hit-igazság elfogadása nyomán jön létre. Ezért az Egyház hivatalosan mindig ellenzi a másvallásuakkal való közös szentáldozást, az áldozaton való részvétel ugyanis a teljes hit-

Hóry László:

Az új pápa a hazai tükrökben

A budapesti rezsimek reakcióira jellemző az elővigyázatos udvariasság, mintegy bizonyítandó, hogy „a legkisebb gondunk is nagyobb annál”; — de miután már megtanultuk, hogy mi a kötelező diplomáciai protokoll-udvariasság, mi is hangunkat hallatjuk a nemzetközi kórusban. Jellemző erre a pártmonopol hírközlő szerveinek a pápaválasztásáról és Wojtyla krakkói érsek ünnepélyes beiktatásáról közölt szűkszavú, korrekt, gyors tudósításai. Ugyanigy történt a két elhunyt pápa esetében is. Az „Új Ember” sietett mindezt mintaszerű „információs modellként” beállítani, megjegyezvén többek közt, hogy például a rádió megszakította programját, hogy azonnal tudósítson a pápaválasztás eredményéről. A következő napon pedig, jöhetett hétfőn szünetel a televízió adása, minden helihiradó-adásban közölték az új pápa fényképét; a pártkaptafára készült vidéki lapok pedig hozták a vonatkozó rövid MTI-jelentést, egyik-másik a Szentatya fényképével. Egy MTI-kommentár „több ezer lengyel zarándok” római felvonulásáról is megemlékezett, elhallgatván, hogy túlnyomó többségük nyugati országokból érkezett Rómába.

Az Elnöki Tanács vezetője, L o s o n c z i Pál, gratuláló táviratot küldött a kormány és a Tanács nevében, kifejezve azt a reményt, hogy „Őszentsége folytatni fogja” elődei politikáját az emberiség sorsával szorosan összefüggő problémák megoldása érdekében és „előmozdítja a détente, lefegyverzés és a népek békés jövőjének biztosítása ügyét”.

Az inasuguráció alkalmával az alábbi hivatalos delegáció képviselte a magyar népidemokráciát Rómában: Dr. T r a u t m a n n Rezső, az Elnöki Tanács elnöke, az atheista M i k l ó s Imre, mint az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke és az ugyancsak nem templomjáró római magyar követ, P a l o t á s Rezső.

A legfigyelemreméltóbb volt a „Magyarország” hetilap kommentárja. Először azért, mert híven tükrözte a kormány és a párt meglepetés okozta kezdeti bizonytalanságát a pápaválasztás megítélését illetően; másodsorban a kommentátor személye miatt, aki nem volt

beli egységnek a jele. Bár az Egyház nagyon is tudatában van azoknak a nehézségeknek, amelyek a teljes egység útjában állnak, a maga részéről nem szűnik meg ezen egységnek legalább útját egyengetni, hisz nem is annyira emberi törekvésében, mint inkább a Szentlélek titokzatos és hatékony működésében bízik. „A zsinat óhajtja és sürgeti, hogy a katolikus egyház gyermekeinek kezdeményezései karöltve haladjanak különvált testvéreink kezdeményezéseivel, vigyázva, hogy akadályt ne gördítsenek a gondviselés útjába, vagy elébe ne vágjanak a Szentlélek jövendő ösztönzéseinek. Ezenfelül kijelenti a zsinat, hogy meggyőződése szerint emberi erőket és képességeket meghaladó szent szándék az összes keresztények kiengesztelődése Krisztus igaz egyházában. Elnélfogva Krisztusnak az egyházért mondott imádságába, az Atyának irántunk való szeretetébe és a Szentlélek erejébe veti minden reményét. „A remény pedig nem csal meg, mert a nekünk ajánldozott Szentlélekkel kiáradt szívünkbe az Isten szeretete” (Róm 5, 5) (Határozat az Ökumenizmusról, 24).

más, mint a szélsőbalra kisiklott erdélyi arisztokrata, az „árvízi hajós” késői rokona, báró W e s s e l é n y i Miklós, aki már a Rákosi-rémuralom idején a párizsi magyar nagykövetségen ténkedett előkelő beosztásban, hogy legalábbis nyugati baloldali körökben szalonképesre „sminkelje” a nem éppen jó hírű akkori rendszert! A „báró-elvtárs” hangját később hosszú ideig nem lehetett hallani. Budapestre történt visszahívása után pedig származásával, multjával és régi, valóban demokratikus és ellenálló baráti körével demonstratív megszakitott minden kapcsolatot. Persze a Külügyminisztérium kulisszái mögött lázas sürgés-forgást fejtett ki, hogy nélkülözhetetlenségét bizonyítsa. Ez sikerült is, egy idő óta ő magyarázza Nyugat felé a „legelőkelőbb kérdéseket”. Ezt szószerint kell venni, mert a vörös báró jelenleg a Külügyminisztérium, első számú hírmagyarázó sznobja, „király-, pápa-, pénzmagnás- és jetset-felelőse”. Nála jobban senki sem tudja Szovjetországban, hogy ünnepélyes alkalmakkor mit illik és kell mondani.

Nos, e törpe Wesselényi kinyilatkoztatta, hogy „II. János Pál pápa megválasztása kétségkívül kimagasló és első lapra kívánczó esemény mind politikai mind egyháztörténeti szempontból. A konklávében politikai okokból döntő volt egy szocialista országból származó kardinális megválasztása.” Wesselényi szerint az új pápa egyházi ügyekben „haladó”, de sok vonatkozásban „hajthatatlanabbnak” mutatkozott, mint maga W y s z y n s k i bíboros! 1976-ban Wojtyla kardinális cikke az „Osservatore Romano”-ban a „Lelkiismeret szabadsága” címen „nagy izgalmat keltett”. Ugyanerről a témáról később amerikai egyetemeken is előadást tartott. Wesselényi kiemelte, hogy Wojtyla megválasztásának egyházi részről ugyan nagy politikai jelentőséget tulajdonítanak, egyelőre azonban korai lenne bármit is jósolni. Rövid visszpillantásban a kommentátor hangsúlyozandónak tartotta XXIII. János pápa fáradozását méltatni egy a kommunista országokkal létrejövő modus vivendi érdekében, valamint a belső

(Folytatás a 3. oldalon)

„Isten neve”

Amikor Isten az Ószövetségben sajátmagáról szól, „Isten nevéől” beszél. „Isten neve” alatt maga Isten értendő. Ez a körülírás jelzi, hogy Isten a Megközelíthetetlen, a Titokzatos: számunkra csak az „Ő neve” elérhető, Ő maga nem. A dolgok neve kifejezi lényegüket, amennyire ez számunkra érthető. „Isten neve” tehát az, amit Isten lényegéből mi fölfoghatunk; ez pedig igen kevés.

Isten „szent”

Minél mélyebben hatott az emberiség Istennel való találkozása, annál inkább ráeszméltünk az Isten és valamennyi teremtmény közti mélységes különbségre. Igaz, hogy Isten minden teremtményhez „hasonló”, hiszen „saját képére” alkotta őket: ők Isten dicsőségének visszfénye. Ez a hasonlatosság képesít csak bennünket arra, hogy Istentől szólhassunk. Ő mindazonáltal „az egészen másfajta”, a „megfoghatatlan”, aki „megközelíthetetlen fényben lakozik”, mint a Biblia mondja. Istennek ezt a tökéletes különbözőségét a teremtményektől, fejezték ki az emberek ezzel a szóval: „szent”.

Isten örökkévaló

Isten mitőlünk való különbözősége abban nyilvánul legfeltűnőbben meg, hogy az Ő létének nincs kezdete, sem vége. A mi létünk rövid. Olyanok vagyunk „mint a rét füve”, amely ma még zöldel holnapra már elszárad. Minden evilági dolog a rozsdáé és a férgéké, minden a pusztulás martalékává válik: létünk inkább csak árny-lét. Olyanok, „mint a lehelet” mely semmivé válik, mondja a Biblia. Minden teremtmény léte adomány csak, melyet elveszthet. Istennek azonban senki sem adott létet: az Ő léte Önerejű. Léte saját lényegében rejlik. Isten sohasem kezdődött el, sohasem múlhat el, létét sohasem vesztheti el. Ez az alapvető különbség Isten és teremtményei közt.

Isten a véghetetlen

Mivel Isten léte nem adomány, Isten határokat sem ismer: Ő a „Véghetetlen”, véghetetlen a hatalma, bölcsessége, szeretete... Isten véghetetlenségének élménye különösen mély a vallásos emberben, hiszen az emberi lélek a véghetetlenséget áhítja; a határtalanság után sóvárog, hiszen istenközelségre teremtett. Minél bensőségesebben közelítjük meg Istent, annál mélységesebben éljük át, mennyire apró minden dolog Istenthez képest, mennyire hatásos, véges és szegényes. E dolgok az ember lelkét végsősoron ki nem tölthetik. Egyedül a véghetetlen Isten képes az embert belsőleg boldoggá tenni. Csak Isten csillapíthatja a végtelenség után való sóvárgást. Ő az érték, a „szántóföldben rejtőzködő kincs”. A teremtmények mégoly megkapó „ragyogása” is csak az Ő lényének homályos visszaverődése, az Ő tűzlángjának szikrája csupán. A dolgok szeretetreméltósága végeredményben csakis a Vele, az egyedül szeretetreméltóval való hasonlóságukban rejlik.

Isten mindennek értelme

Mi emberek gyakran vesződségesen kutatjuk életünk értelmét; sok cselekedetünk tetszik értelmetlenségnek, oktalanságnak. Némelyek kételkednek az élet, a dolgok értelmében; mindent abszurdnak látnak, az értelemmel ellenkezőnek, értelmetlennek. És mégis él bennünk a sejtélem, hogy mindeme dolgok végső értelme a végtelenség. Csak ha életünk és tevékenységünk ezzel a végtelenséggel egygyé válik, csak akkor részesülhetünk ennek értelemteljességéből. Csak akkor találjuk meg életünk értelmét. Isten létének értelmét nem kell kutatni. Az értelem és a lét teljessége Őbenne van. Nincs szüksége létjogosultsági bizonyítékra. Végső fokon mindennek Ő ad értelmet. Amint a Hold ragyogása az öntüzű Nap visszfénye, minden, életünk is csak azért értelmes, mert Isten fénye ragyogja be.

Isten a „Mindenható” a „Rettenetes”

Ő a világ teremtője. Őtőle származik minden élet, minden teremtmény, minden jó. De Istennek ezt a hatalmát az emberek sok esetben ijesztőnek, rémületesnek érezték. Az Ószövetség szerint:

„Aki ember Engem (Istent) meglát, életben nem marad.” Sinai hegyén gomolygó fellegek közül, villámcsapások között jelenik meg az Úr: „Rettenetes dolog az élő Isten kezébe esni.” A titkos kinyilatkoztatás (Apokalipszis) rémületes leírásai is ezt a rettenetes Istent mutatják meg. E rettenetes Isten haragjától remeg meg a bűntudatos ember: „Jaj nekem, tisztátalan ajakú ember vagyok”.

Isten a világosság

Az egyes kultúrák, népek Isten-érzése bámulatosan egybevág. Istent minduntalan „fénynek”, „világosságnak” látják. Te is meglátod ezt a világosságot, ha Istenhez való igyekezeted őszinte: legbensőd megvilágosodik, szemed látóvá válik, lelkedet az öröm fénye sugározza be: Isten a te világosságod is.

Isten az Atya

Noha Isten felfoghatatlan és megközelíthetetlen, imáiban az emberiség mégis „Atyjának” tudja. Krisztus is így tanít bennünket imádkozni: „Abba, Atya”.

Isten szentségének tapasztalása

Isten dicsősége és szentsége nem ismerhető meg pusztán gondolati úton. Isten dicsőségének és szentségének tapasztalatát végső soron csak az ima révén nyerheted el. Így majd megláthatod Őt, a legnagyobbat, aki megreszkettet; életed kincsét, a nagyszerűt, egyedülít, az egyetlen értelmet; a teljességet. Közelségét is érezheted akkor: Isten eggyé válik veled, megkönyörül rajtad, megbocsájtja bűneidet és kinyilvánítja előtted akaratát. Csak a mélyen átszellemült ima tapasztaltatja Istent, mert Isten szellem: bizonyíték és betű Ő-hozzá nem ér fel.

„Szenteltessék meg a Te neved”

Megérted-e most már a „Mi Atyánk” kérését? Annyit tesz, hogy: Isten szentségét és dicsőségét minden ember ismerje fel és ismerje el. Az egész emberi élet váljék Isten mélységes megismerésének kifejezésére. Ha Istent figyelmen kívül hagyod életed hiabavaló, kiaszott és semmis; léted haszontalanság csak, ha lebecsülöd Őt, ha nem ismerted fel nagyságát és szentségét. Életmódod tanúsítja, megismerted-e Istent. Ha csak a világ, a pénz jelenti számodra a lényegét, ha életcélod csak az élvezet és a hatalmi csillogás, akkor vak vagy Isten meglátására. Ha pedig se-ilyen, se-olyan vagy, Isten szentségéről és dicsőségéről sejt-med is alig lehet.

„Isten megismerése a halál” – így a Biblia. Aki ugyanis Istent megismeri, annak legbenső szükség, hogy átadja magát Neki: „Először az Isten országát keressétek.” Ez az önös élet befejezése: a régi, önző ember „halála”.

Készen állsz-e a Szentséges Isten megismerésére és az Ő világosságában való életre? Ha igen, úgy beteljesült számodra a „Mi Atyánk” kérése: „Szenteltessék meg a Te neved.”

" É L E T Ű N K "

bécsi melléklete - 1979 február

Nem emel föl már senki sem,
belenehezültem a sárba.
Fogadj fiadnak, Istenem,
hogy ne legyek kegyetlen árva...

Kinek mindegy volt már a kín...
hisz gondjaid magamra vettem;
az árnyékvilág árkain
most már te örködj énefelettem!

József Attila

K r ó n i k a

Faber György: a bécsi Magyar Gazdaszövetség főtítkára s nívós közlönyének főszerkesztője a Szent István Otthonban elhangzott két vetített képes, illetőleg filmes előadása - jan.14. és febr.11.-én - arról győz meg bennünket, hogy nem csak elméletben ismeri az utazás művészetét, hanem gyakorlatban be is mutatja. Sőt azt kell mondanunk, hogy gyakorlati tapasztalatokból merítette és írta meg az utazás elméletét, az "Útravaló" című könyvében. Nívós előadásaival nyújtott lelkesítő élményekért és ismereteink gyarapításáért ezúton tolmácsoljuk hálás köszönetünket.

Msgr.Dr.Gianone Egon: az Egyházzól szóló teológiaⁱ előadás-sorozatunkat Msgr. Gianone nyitotta meg jan.28.-án. A hajdani professzor szakszerűségével fejtette ki, hogy Krisztus Urunk milyennek tervezte az ő Egyházát. A nagyon érdekes és nívós előadást élénk vita követte.

Herceg Batthyány-Strattmann Lászlót, a szentéletű szemorvos unokáját, a Szent-
atya pápai világi kamarássá nevezte ki. A magas és ritka kitüntetéshez, melyet László püspök úr ünnepélyes keretek között nyújtott át Kismartonban f.hó 1-én, öszinte szívből gratulálunk.

E g y é b k ö z l e m é n y e k

Hitet ébresztő és ápoló levelet csatoltunk az Életünkhöz. A kiváló és önfeláldozó bécsi pap, Dr.és Dipl.Ing. Herbert Madinger kb. félmillió hasonló levelet küld szét ingyen havonta az ilyent igénylő hiveknek. Templomi újságasztalokon megtalálható a megrendelőlap. Néhány példány magyar nyelven is megjelent. Ezekből csatolunk mai számunkhoz. Ha jónak találja és szívesen olvasná a többi leveleket is, közölje velünk s kellőszámú igénylés esetén máskor is csatolunk ilyen levelet.

Német nyelvtanfolyam. Január végén a kezdők tanfolyama 15 résztvevővel szép eredménnyel befejeződött. A tanfolyam folytatása f.hó 16-án pénteken - a Szent István Otthonban:7., Döblergasse 2/I/30 b. - este 6 órakor kezdődik. Jelentkezés ugyanakkor és ugyanott.

Előfizetés az ÉLETÜNKre, bár minden irányból értesülünk árdrágulásról, azonban Életünk évi előfizetési-dija mindig csak 120.- Schilling marad. A csatolt Erlagschein felhasználásával kérjük Kedves Hiveinket az évi-dij befizetésére. A régi Erlagschein nem használható. Dobjuk el.

Püspöki vizitáció. Az ausztriai magyar katolikusok Apostoli Vizitátora, DDr. László István megyéspüspök úr márc.10 és 11-én hivatalosan meglátogatja a bécsi egyházközséget és híveit.

Program:

szombat d.u.: látogatás a cserkészotthonban. Ismerkedés a cserkészélettel és a cserkészársadalommal. A cserkészek ünnepi műsora után cserkészszülők bemutatása.

vasárnap d.e.: 10 h-kor az egyházközségi iroda vizitálása.

11 h-kor ünnepi püspöki koncelebrációs szentmise: Singerstr.7.

vasárnap .u.:16.30 h-kor a Sz.I.Otthonban:7.,Döblerg.2/I/30 b. egyházköz-
ségi diszgyűlés. Az egyházközségi tanácsstestületünk és ének-
karunk bemutatása s ennek keretében a püspök úr szólni óhajt
a híveihez.

Ügy a szentmisére, mint a Szent István Otthoni diszgyűlésre minden Hivönket
ezennel szeretettel meghívjuk.

A n y a k ö n y v i h i r e k

A keresztség szentségében részesültek:

Kautny Endre és Rosaura Guerri Ferro leánya, NIEVES ERZSÉBET, 78. okt. 7.
Márkus László és Kovács Ilona gyermekei LÁSZLÓ és VIKTÓRIA,
Traiskirchen, 79. febr. 11.

S z e n t I s t v á n Otthon programja: 7., Döblergasse 2/I/30 b.

Minden vasárnap délután	16 h-kor	játékdélután és könyvtár.
" pénteken	18 h	német nyelvtanfolyam
febr. 25. vasárnap	17 h	Föt. Dr. Demel Iván előadása: "Az Egyház helyzete nyugaton".
márc. 11. vasárnap	16.30 h	László püspök úr hivatalos látogatása az otthonban.
" 18. vasárnap	17 h	Dr. Saliger Arthur: "Die Entstehung der sakralen Kunst in West-Deutschland". Magyar és német nyelven.
" 25. vasárnap	17 h	Msgr. Valentiny Géza: "Az Egyház helyzete keleten".
ápr. 22. vasárnap	17 h	Prof. Dr. Mehrle Tamás OP.: "Konservatív és progresszív irányzatok az Egyházban".

M a g y a r s z e n t m i s é k Bécsben vasár- s ünnepnap:

I. Singerstr. 7.	P. Dr. Radnai Tibor	11 h
II. Mexicoplatz 12.	Msgr. Dr. Gianone Egon	9 h
IX. Pazmaneum szombaton	Msgr. Valentiny Géza	18.30 h
XI. Kaiserebersdorfbán	P. Sümegh Lothár	11 h
Traiskirchen, tábor	P. Szollár Lajos	9.30 h
Traiskirchen a hó első vas. pléb. templ.-P. Szollár Lajos		10 h

M a g y a r g y ó n t a t á s

Minden magyar istentisztelet előtt; továbbá

a Stephansdomban minden szombaton, valamint első pénteken és előtte
való csütörtökön 17.30 h-tól - 18.30 h-ig. Föt. Dr. Demel Iván.

A Kapuzinerkirche-ben (Wien I., Neuermarkt) naponta 7-7.30 h-ig,
pénteken 14.30 h-tól - 18.30 h-ig. P. Dr. Radnai Tibor.

.....

Für den Inhalt verantwortlich: P. Dr. Tibor Radnai
1010 Wien, Stephansplatz 5/3/2.

APOSTOLI ÜZENET

II. János Pál pápa levele a magyar püspöki karhoz

Tiszteletreméltó Testvérünknek,
a Római Szentegyház Bíborosának,
LÉKAI LÁSZLÓ ESZTERGOMI
ÉRSEKNEK

és Magyarország többi Főpásztorának

Néhány nap múlva főtisztelendő Poggi Alajos úr ismét visszatér hozzátok, mint az Apostoli Szentszék megbízott követe, hogy államotok vezetőivel tárgyaljon. Ezelőtt is, valahányszor ott ilyen ügy intézésébe kezdett, mindig maga vitte el hozzátok meleg hangú üdvözlését nagy elődünknek, az őszinte szívvel megsíratott VI. Pál pápának, aki együttérző lelkületéről biztosított benneteket. Most tehát mi is ezt a szokást ugyanúgy megtartva, hasonló üdvözlést óhajtunk hozzátok küldeni levelünk által. Ezt nagyon helyénvalónak ítéljük éppen abból az alkalomból, hogy legfőbb pásztori tisztünk gvakorlását a közelmúltban kezdtük el. Így tehát az Apostoli Szentszéknek ugyanaz a megbízott követe, aki boldogemlékű VI. Pál pápa nevében már gyakran meglátogatott titeket, most eljön közelekké azok a II. János Pál pápának nevében is, aki Krisztus akaratából lett Szent Péter utóda, I. János Pál pápa csupán 33 napig tartó, felejthetetlen emlékké főpapsága után.

Ezért azt akarjuk, Szeretett Testvéreink, hogy Poggi Alajos érsek most is tolmácsa legyen annak a lelkipásztori gondolkodásnak, amellyel a legfőbb pásztor a Katolikus Egyháznak a ti országokban kialakult helyzetével törődik. Ez többi szempontból szívügye volt az előbbi pápának is.

Az összes fenti okokhoz azonban hozzájárulnak most még a mi származásunknak, előbbi városunknak és magának a Krakói Érseki Széknek a sajtó-

Az új pápa hazai tükrében
(Folytatás a 2. oldalról)

egyházi reformokat elősegítő konciliumok taglalását. Említést tesz VI. Pál pápa csatlakozó törekvéseiről is, amelyek a budapesti külügyminisztérium hírmagyarozója szerint mindjobban politikai sikra toltak. Az új pápa ugyanazokkal a problémákkal találja magát szemben, mint XXIII. János — így itéli meg Wesselényi. Szó szerinti: „Ami a politikát és főleg a szocialista országokhoz való viszonyt illeti, feltehető, hogy a krakkói érsek teljesen tudatában van e kérdés fontosságának”.

A magyar Actio Catholica lapja, az „Új Ember” részletes riportban számolt be a római történetekről és a kommentárt a lap főszerkesztője, Magyar Ferenc írta, többször is említést téve arról, hogy Szent Péter hajójának új kormányosa „saját tapasztalatból ismeri a viharos tengert”, amelyen a kereszténység hajója manapság hanyózik.

A békepapok orgánuma, a „Katolikus Szó” novemberi második számában kiemelte egy kommentárban, hogy a keleteurópai körülmények ismeretében az új pápától elvárható egy elfogadható dialógus folytatása a Vatikán és a keleteurópai országok kormányai között. Hasonló optimisztikus remény jutott kifejezésre e kommentárban a lengyel egyházzal összefüggően.

Az evangélikus egyház szócsöve, az „Evangélikus Élet” szintén gratulált az új pápa megválasztásához, kiemelve mint szerencsét, hogy ő tapasztalatból ismeri a valóságos keleteurópai helyzetet.

tos szempontjai is, ahonnan meghívást kaptunk Szent Péter római katedrójára. Mindezekről nem hallgathatunk, sőt ezek inkább arra készítetnek minket, Szeretett Testvérek, hogy ezzel a levéllel intézzük hozzátok főpásztori szövegünket. A lengyel nép fia vagyunk ugyanis, abból a nemzetből származunk, amelyet Magyarország népével sokszoros kötélek kapcsol össze, a közös történelem, a szomszédság, a közös uralkodóházak, a hasonló történelmi sors révén. Következésképp szükséges, hogy ezzel a kedvező alkalommal ezeket a dolgokat alaposan szemügyre vegyük.

Azonkívül, hogy Szent Péter és Szent Pál apostolok örökségét Rómában átvehessük, el kellett hagynunk a krakkói székesegyházat, ahol tisztelettel veszik körül a Magyarországból származó Hedvig királyné ereklyéit. Őt a lengyel egyház már több évszázad óta boldogként tiszteli kiváló érdemei miatt, és az összes lengyelek, de főképpen a fiatalok, állandóan szeretettel keresik fel.

Szeretett Tisztelendő Testvérek, amikor ezekre a dolgokra emlékezünk, azt azért tesszük, hogy a legteljesebb mértékben kihangsúlyozzuk a — mintegy levélen keresztül történő — első találkozásunknak a történelmi jelentőségét. Az elmúlt idők valóban előkelő helyet biztosítottak a ti népetek számára egész Európa történetében és leginkább az egyház s a keresztény vallás fejlődésében. Ennek a kiváló szerepnek a bizonyossága gyanánt és valami módon ennek jeleként ott áll Szent Istvánnak, Magyarország védőszentjének alakja, akit joggal tekintünk nemcsak a ti hazátok védőszentjének, hanem ugyanakkor a keresztény hit apostolának és a Magyarországi Katolikus Egyház alapítójának is. Nemrég múlt el ezeréves évfordulója az ő születésének, amely egyúttal a Magyarországi Katolikus Egyház, a magyar nép és a magyar államiság történelmének a kezdetét is jelentette.

Ezután gondolatainkat mindezekre a tényekre és körülményekre irányítva, ki akarjuk fejezni nektek azt a meggyőződésünket, hogy a Katolikus Egyház, amely oly fontos szerepet játszott Magyarország történetében, továbbra is kialakíthassa a ti hazátok szellemi arculatát. Mégpedig azzal, hogy fiaikhoz és lányaihoz elviszi Krisztus Evangéliumának a fényét, amely oly sok századon át megvilágította Magyarországot polgárainak életfelfogását és életmódját. Mindenképpen azt óhajtjuk, hogy ez az evangéliumi fényesség a ti püspöki működésük folytán, papjaitok lelkipásztori igyekezete, a szerzetes-családok s a világi katolikus hívek apostolkodása által ezentúl is ki tudja fejteni fontos hatását: formálja az emberek lelkét, szívét, lelkiismeretét, és tanítsa meg őket a szeretet parancsának értelmére, mindenki emberi méltóságának a tiszteletére, a nemes szabadság átérzésére, amely a közjóért végzett munka szeretetével párosul. Tanítsa meg őket arra, hogy elsajátítsák mindazokat az erényeket, amelyek nagyon is szükségesek a közjóhoz elérésére, akár egyes emberekről, akár családokról, akár az egész társadalomról van szó.

Szeretett Tisztelendő Testvéreink, törekedjétek mindezeknek a céloknak hasznos, gyümölcsöző szolgálatára apostoli tanúságtételek által, a lelkek üdvére irányuló törekvést és nemzeti hagyományaitok megbecsülése révén, vala-

mint azzal, hogy közösségben maradjatok Szent Péter utódjával és Krisztus egyházának egész Püspöki Testületével.

E testvéri köszöntésünkkel együtt apostoli áldásunkat is küldjük nektek és az egész egyházi közösségnek, amelynek élére pásztorokként és tanítókként állított titeket Krisztus.

Szózatunk általatok, a mi atyai jóindulatunk tolmácsolói által, jusson el Magyarországra egész népéhez. Megemlékezünk ennek a népnek a dicsőséges történetéről és azt kérjük számára, hogy árássa el Isten a béke bőségével és testi-lelki gyarapodással.

Kelt Rómában, a Vatikánban, 1978. december 2-án, pápaságunk első évében.

II. János Pál Pápa

A Szentatya levele, a kézhezvételt követő alkalmas vasárnap vagy ünnepen, valamennyi szentmisén felolvassandó.

*

Az utóbbi években fájdalmasan hiányoltuk ezt a világos beszédet. Mi magyarok otthon és idekint ezért álltunk olyan tanácstalanul az otthoni egyházi állapotok szemléleténél. Nekünk úgy látszott, hogy Róma legfőbb gondja a püspöki székek betöltése volt, de a papság és a hívő nép valódi helyzetével mintha nem is lett volna bátorsága törődni. Követei (Casaroli) mint a helypököket kerülték Magyarországi út-

jaikon a kevés ellenálló püspököt és a papokat.

Még nagyon jól emlékszünk Mindszenty bíboros letételére 1974. januárjában. — Róma akkor is jobban akarta ismerni a magyar valódi egyházi helyzetet, mint maga Mindszenty. Azt is, hogy mi lenne a követendő út. Ugyanabban az időben Wyszynski lengyel prímás hozzá hű püspökkarával együtt vívta a harcot a Szentszékkel azért, mert követei Lengyelországban a püspöki kar megkerülésével egyezkedtek a lengyel kormánnyal. — A helyzet most egészen más; az új pápa jól ismeri a Vasfüggöny mögötti egyházi helyzetet: az egész levél erről tesz világos tanúbizonyságot.

Nem nehéz ebből a levélből kiérezni II. János Pál pápa nagyon komoly figyelmeztetését Lékai magyar prímás címére, aki a magyar szocialista állam felé többször tett „hívtallás”-t és amit aztán egyes püspökök is átvettek tőle. Ezenfelül Lékai bíboros a tavalyi „adlimina” látogatásakor VI. Pál pápának a magyar egyház helyzetéről annyira kedvező (euforisztikus) képet festett, amiről a mostani II. János Pál pápa egyéni tapasztalatból is tudja, hogy nem reális. Vegyük csak pl. a hitoktatást, amely a nagyobb magyar városokban úgyszólván teljesen megszűnt.

A nagyon barátságos hangú apostoli üzenetet tehát a fönt vázolt háttérből kiértékelve, a legfőbb lelkipásztor komoly figyelmeztetésének kell vennünk az egész magyar püspöki karhoz.

(KNA) Megyesi András

Keresztények a vörös csillag árnyékában

A bécsi TV január 12-én este 21.20—22.05-ig „Christen unter'm Roten Stern” (Keresztények a Vörös Csillag árnyékában) adássorozatában szerepelt Cserháti József pécsi püspök, Nyíry Tamás teol. tanár, a Pannonhalmi kolostor benecés kispapjaival és a gimnázium diákjaival. Láthattuk az Esztergomi bazilikát, Máriagyűdi búcsújáráhelyet stb.

Cserháti J. püspök Opel Admiral kocsiában indult egy kis plébániája meglátogatására — a kíséretében: Magyarországon is éppen úgy indul el egy püspök látogató útjára, mint bárhol nyugaton. — A templom előtt az izgatott plébános, gyerekek sorfala, a püspök előtt 12 ministráns vonul be a templomba, a templomban az asszonyok mellett néhány férfi is van, a ministránsokat maga a püspök noszogatja: „Induljatok már!” Szép magyar egyházi énekek helyett a kis magyar falu „beat” egyházzent prezentált.

— Bizony, ránk az ilyen képek kiabrándítók, szégyeljük is magunkat, hogy a magyar hitéletből ilyen keveset tudunk mutatni. Hol vannak a régi diák-misék, gyermekmisék, hol vannak a zsúfolt, nagy székesegyházak?

Az Esztergomi bazilika bejáratánál a nézőt Nyíry Tamás professzor fogadja, aki elmondja rossz németiséggel, hogy hát van még ugyan nehézség, pld. hitoktatás terén, de a Katolikus Egyház helyzete tűrhető.

Legjobbban talán Pannonhalmi tettett, a 300 diáknövendékével, akiket szüleik annak ellenére, hogy az egyetemi fölvételeknél nehézségük lehet, mégis szerzetesiskolába küldik. Egy megintterjuvult orvos ki is jelenti, hogy neki sokkal fontosabb fia vallásérvölcsi és keresztény magyar nevelése, mint az a kérdés, hogy boldogul a fiú majd az egyetemi fölvételeknél.

Imponáló a pár rendi papnövendék, akik mély aggodalmukat fejezték ki afölött, hogy bizony, ha ez így megy tovább, akkor a Pannonhalmi Szent Benedek Rend nemsokára kihal. — Persze az ő terminológiájukban is keveredik több „vonallas” kijelentés, hogy a régi, úri szerzetes-papságnak vége, mert ma már egész más a papi növendékek beállítottsága a magyar szerzetes-papi életet illetően.

K Ö S Z Ö N E T

STAATSEKRETIARIAT

Vatikánváros, 1978. december 30.

Dr. Csonka Emil a következő levelet kapta a Pápai Államtitkárságtól:

Igen tisztelt Dr. Csonka Úr! Ön f. év szeptemberében az akkori krakkói érseknek, Wojtyła Károly bíboros úrnak, volt kedves „A Száműzött Bíboros” c. könyvének egy példányát dedikálni és átnyújtani.

Öszentsége II. János Pál Pápa megbízott azzal, hogy figyelemességért szívesen köszönetet mondjak. Egyben annak az óhajának ad kifejezést, hogy az Ön könyve hozzájáruljon ahhoz, hogy ennek a nagy bíborosnak az emléke élő maradjon és az ő eltökélt hitvallása sok hívőnek bátorságot és erőt adjon.

A legjobb karácsonyi jókívánásokkal, kéri Önre a Szentatya a jó Isten különös oltalmát és áldását, és egy gyümölcsöző 1979-es Újzestendőt.

Köszönti az Úrban:

+ G. Caprio, Substitut

Emlékezések Mécs Lászlóra

Látogatás Pannonhalmán

A bakonyi akácerdők illatában megállunk egy percre, hogy a hegyen trónoló pannonhalmi Apátság szépségében elgyönyörködjünk. A forró nyári napban szinte remeg a tornyos épülettömb, mintha délibáb lenne. De mi tudjuk, hogy valóság és sietve folytatjuk utunkat a lankás vidéken, feléje. Nemsokára, kissé elfogódottan, lépünk be a kapus hűvös szobájába.

— Mécs László... költő úrhoz szeretnénk... már be vagyunk jelentve... Húzódnva jön a kapus válasza:

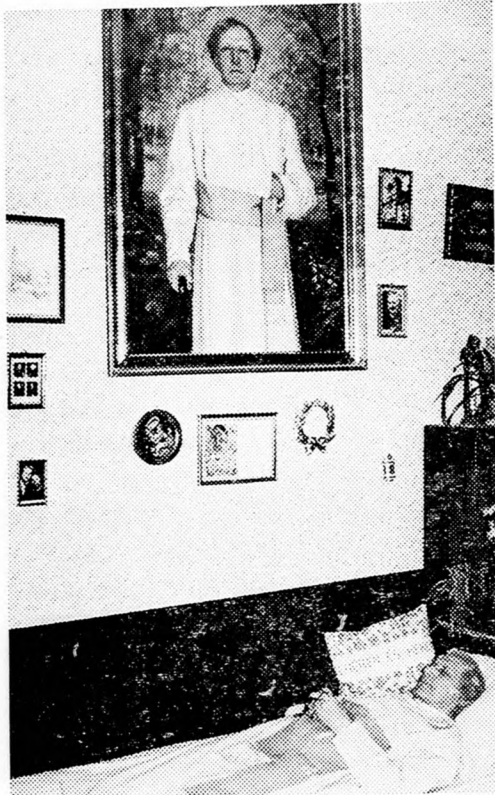
— Nem biztos, hogy fogad-e ma vendéget... Általában nem szokott... de azért megpróbálhatom.

Emeli a telefonkagylót. Én táskámból előkotorászom az ötven évvel ezelőttről dátumozott Mécs-fényképet, amit édesanyámnak dedikált a költő annakidején. Losoncon. Mert mikor ott járt szavalni s a losonci magyarokat lelkes ünneplésre ragadta magával, akkor nálunk is vendég volt, fiatal költő-társaival együtt. Édesanyám széphanú énekét ezzel a fényképpel köszönte meg. Most, mint egy útlevelet, úgy tartom kezemben ezt a képet. Mellettem bátyám áll; ő még jól emlékszik a losonci Mécs-estre; én csak a fehér-csuhás „szép bácsira” emlékszem, aki hüvelykujjával valami jelt nyomott homlokomra, mikor búcsúzóul fejemre tette a kezét. Református család vagyunk — nem ismertem a homlokra-rajzolt kereszt-áldást.

— Igen, egy hölgy és egy úr... igen... — hallom a kapus hangját s érzem, a pannonhalmi remete — ahogyan most nevezik — hajlandó fogadni minket. És belépünk a híres, szép apátság freskókkal diszitett lépcsőházába. Hatszor forduló lépcsősor után érünk fel a harmadik emeletre, ahol az üvegajtón egyszerű tábla jelzi: Szeretett otthon.

És már nyílik az ajtó, kedvesen mosolygó hölgy vezet tovább s pár lépés után belépünk Mécs László „remetecellájába”. Egyszerű, tiszta szoba; ab-

lakából messzire ellátni a bakonyi lankákra. Bútor keves; annál több könyv, írás mindenfelé. A falon Feszty Masa nagyszerű festménye, a „bakonyi remetéről”. Nem csak a költőt ábrázolja, hanem a „Bakonyi látomás” című verset is. A vándorbotos, fehér-csuhás barát mögött ott látni a Bakony másik két híres bujdosóját: Gellért püspököt és Sobri Jósikát. — A három út! — mondja Mécs László, mikor észreveszi, hogy érdeklődéssel nézem a képet.

MÉCS LÁSZLÓ A HALOTTAS ÁGYON
A falon Feszty Masa festménye

Aztán ott ülünk a sok papírralteli kis asztalnál, — én odanyújtom neki a régi fényképet és egymásra mosolygunk. Ezüst hajú lett gyermekkorom „szép bácsi”-ja, Mécs László, de ma is épp oly varázs árad szeméből, mint akkor. Ül a magashátú, bőr-karosszékekben, fekete kávéval kínál és mosolyogva emlékezik: — De szép is volt...

Beszélgésünk ide-oda cikázik, évti-

zedeket ugrálva, majd beesik a jelenbe. Legutóbb verseskötete jelent meg Amerikában „Arany-gyapjú címen, de Budapesten is kiadtak egy kötetre való Mécs verset.

— Pár nap alatt elfogyott minden példány, — mondja kis büszkeséggel hangjában, majd mint vidám gyerek, kifordítja tenyerét: — Nekem nincs egy példányom se belőle!

Szemében huncut jókedv csillog, ahogy rámnéz:

— Na, kislány, úgy nagyon megváltoztam, mióta nem látott?

„Kislány”-fejem már nekem is ösbe-fordult, de ahogy ránézek kedves arcára, szép szürke szemébe, — mögötte a régi fényképről felém néző arc emlélik fel újra.

— Csak a haja lett fehér! — mosolygok vissza rá és összevillanó szemünkben ott van: értjük mi egymást!

Búcsúzóul kikísér a hatszor forduló, széles lépcsők kezdetéig. — Ha újra erre jár, szeretettel várom! — mondja s én rögtön visszavágok:

— Szaván fogom majd!

Kezét puhán fejemre teszi s hüvelykujjával odarajzolja homlokomra a kereszt jelét. Ugyanúgy, mint ötven évvel ezelőtt Losoncon, régi szép gyermekkoromban. Csak mostmár nem csodálkozom, hanem tudom, mit jelent ez a mozdulat.

*

Két évvel ezelőtt újra ellátogattam Pannonhalmára. Mécs László már kórházi ágyon fekvő. Azt mondták: senki nem mehet be hozzá. Kértem, mondják meg neki nevemet. S erre kitárult az ajtó. Sápadt arcát kedves mosoly öntötte el, amikor meglátott:

— Köszönöm, hogy újra eljött! — mondotta gyenge hangon.

Pár perc múlva elbúcsúztam tőle. Az ajtóból visszanéztem: fehér kezét búcsúra emelte, szeme szomorúan, de ajka mosollyal maradt emlékezetemben. Éreztem — többet nem találok őt Pannonhalmán, ha erre járok...

Hanvai Hajnal

A Kőbányai fegyházban

1956 nyarán, az előző év novemberében a Szovjet által Magyarországnak visszaadott politikai foglyok utolsó részlegével én is a Kőbányai fegyházba kerültem Jászberényből. — Minket „szibériásokat” szigorúan elkülönítettek a „magyar” raboktól, hogy meg ne „fertőzzük” őket. — Mivel azonban a

Amely fának ágai terhesek gyümölcsest, aláhajlanak; az üres vesszők mennek sudáron.

Pázmány

börtönfalaknak az egész világon füle van, hamarosan tudott rólunk az egész fegyház és mi is a többiekről, különösen a „prominens” rabokról, így Mécs Lászlóról is.

Én, nem tudom milyen godviselés útján, de a kórházi részlegbe kerültem, ahol ágy is akadt, meg emberibb koszt is, de az ablakokon állandóan lehúzva a redőny, hogy ki ne láthassunk a börtönudvarra. Hiába, mert a rab szemem mindenén átlát, még a vasredőnyön is. Különösen, amikor sétára viszik a „többieket”...

Mécs Lászlóról tudtuk, hogy köztük van. Véresre erőltettem tehát a szemem a parányi résen át, hogy megpillantsam. — Libasorban körözött az udvaron

a rabkarusszal, csíkos ruhában, hátrattett kezekkel, leszegett nehéz fejjel. A körön belül „smaszerek” serénykedtek: „Ne beszéljünk hátra! Ne maradozzunk el!”

Végre megpillantottam Őt. — Csíkos rabruhában vagy húsz év távlatából is rögtön ráismertem. Öszbecsavarodott fején nem volt rabsapka; nemes, szép feje szinte térdig lehorgasztva, de az arca most is ragyogott mint régen... Gondolatai messze járhattak, vagy lehet, hogy imádkozott... Szegény jó Mécs László! Szegény rab Magyarországi!

Másnap vizitkor a raborvos nagy titokban kis csomagot dugott a párnám alá: „A Bakonyi Látomás” írójától, sügta. Én is titokban bontottam fel: búzakenyér volt benne, egy darab szalonnával és egy kis cédula aláírással: „Rab- és pap-testéred M. L.” Csak tartottam a kezemben ezeket a kincseket. Mikor a kenyérről leváltam, láttam: egy kis ampullácska volt benne elrejtve csöpp kis miseborral. — Drága jó Rab-Paptestvérem, áldjon meg a jó Isten érte!

Másnap hiába kerestem Mécs Lászlót a redőnyrepedésen át. Megtudtam, hogy még azon a héten szabadul.

Dr. Harangozó Ferenc

A magyar szabadság lángja Clevelandban

A chevelandi magyar szervezetek képviselői múlt év januárjában tartott tiltakozó gyűlésükön elfogadták a chevelandi Magyar Szabadságharcos Szövetség javaslatát, mely szerint mindaddig, míg a szovjet csapatok Magyarországról ki nem vonulnak és amíg a magyar nép szabad választáson nem fejezheti ki akaratát, minden évben megemlékeznek a Szent Korona Magyarországra való szállításának évfordulójáról. Az idén „Fekete péntek a szabadságért” néven hirdette meg a Szent Korona Bizottság január 5-én pénteken azt a gyertyás tüntetést, amelyen Mindszenty József hercegprímás szobra mellett ott állt a kereszt s rajta a Szent Korona mása gyászfátyollal letakarva. A szobor négy sarkán négy láng égett: a rab magyar család, iskola, templom és temető szimbólumaként. (Mindszenty kedvelt gondolata!) A lángot vitéz Hollósy Ervin, a szobor alkotója gyújtotta meg. Az ünnepségen a chevelandi összes televízió-állomások rádió- és laptudósítók megjelentek.

Lóte Pál lépett ezután a kereszt mellé s a következőket mondta:

„Egy éve, hogy Szent István koronáját az amerikai kormány kiadta a budapesti kormánynak. Abban mindnyájan megegyeztünk, hogy a Szent Koronának Magyarországon van a helye, de mi ezt úgy értelmezzük ma is, hogy mindaddig a Szent Korona nincs és nem is lehet a magyar nép kezében, amíg a magyar nép keze gúzsba kötve várja a szabadságot. Örülünk, hogy Budapesten egy millió magyar tette eddig tiszteletét a Szent Korona előtt.”

(KNA) Kemény bírálata a szovjet hierarchiával szemben

A Moszkvában megalakult keresztény bizottság a hívők jogvédelmére levélben fordult az ortodoxok tiszteletbeli fejéhez, Demetriosz konstantinápolyi pátriárkához, hogy rámutasson az ortodox keresztények súlyos helyzetére a Szovjetunióban. Ez a levél azzal vádolja a jelenlegi szovjet hierarchiát, hogy az Egyház és a hívők helyzetét nyilvános nyilatkozataiban tudatosan hamisan állítja be. Különösen élesen támadják Pimen moszkvai pátriárkának azt a hihatalos nyilatkozatát a múlt évben, amelyben azt mondja: „Nagy meglepéssel állapítjuk meg, hogy a polgárjogok az Alkotmányban vannak biztosítva és hogy azokat tényleg respektálják is.” — Pimen pátriárka maga tudta a legjobban, hogy ez nem felel meg a tényeknek!

JELLEMZŐ, hogy a Pozsonyban megjelenő egyetlen szlovák hetilap, „Katólicke Noviny”, főszerkesztőjét elbocsátották, mert vonakodott a szerkesztőség, vagy a saját — Korbas — neve alatt közölni cikket Karol Homolatól, az Állami Egyházügyi Hivatal titkárától. Utóbbi ugyanis nevezetes az egyház elleni brutális föllépéséről.

Korbas utódja Martinec lett, melléje társszerkesztőnek az egykori főszerkesztőt, Markot, tették, aki már börtönben ült nemi erőszakoskodás miatt kiskorúakkal szemben, és azóta készsége eszköze a hatóságoknak.

Fogorvosi rendelőmet 1979 márc. 1-én megnyitom. Dr. S. Sängér, 7000 Stuttgart 1, Böblingerstr. 25. Rendelés: hétfő-péntek 8-12 óráig és 14-18 óráig. Bejelentkezés: Tel.: 60 23 87.

MAGYARORSZÁGI LEVÉL

Nagy örömmel közlöm, hogy a cseh-mindszenti templom külső renoválását befejeztük. Nagyon-nagyon köszönöm azt a hitet, melyet kaptunk, de köszönet az anyagi támogatásért is, mely hozzánk érkezett.

Kivülről, a toronytól kezdve, minden megfiatalodott, újjászületett. Igen boldog a cseh-mindszenti nép. Most belülről igyekszünk széppé tenni. Művészettel szeretnénk kifestetni. Levélben elfogadta a megbízatást, reméljük valóság lesz belőle. Az anyagi fedezet is megvan, hűveink bámulatos áldozatkésziségről tettek tanúságot. Búcsú napjára 20.000 Forint értékben még szőnyeget is vettünk. Most már csak a festés van hátra s akkor szép lesz templomunk. Méltó Ahhoz, akit ebben a templomban kereszteltek meg.

Gondjaink azért vannak. Most következik a filiám temploma. Sajnos, ez még rosszabb mint az anyateplom volt. Lakosága 485, az is elöregedett. — Újra egy kis hitre, egy kicsike anyagi támogatásra lenne szükség. Én Hazánkban messze vagyok a tűztől. — Központtól soha nem várhatok támogatást...

Nem panaszkodom, van hitem, van kedvem, munka is bőséggel akad, három község pasztorációja sok energiát kíván.

Az új németországi főlelkész beiktatása

Mint már jeleztük, a németországi magyar lelkészek által megválasztott Dr. Bácsváry Róbert S. J. atyát a Német Püspöki Konferencia elnöke, Höffner kölni bíboros-érsek 1978. karácsony előtt kinevezte németországi magyar főlelkésznek. Hivatalos német címe: a Német Püspöki-kari Konferenciának a Szövetségi Köztársaságban élő magyarok lelki gondozásával megbízott delegátusa.

Az ünnepélyes beiktatás 1979. január 14-én történt a müncheni Damenstift-Kirche-ben ünnepi szentmise keretében. A beiktatást Höffner József kardinális nevében Msgr. Dr. R. Amann prelátus végezte. A szentmise elején fölolvasta a kinevezési okmányt, majd folytatta: „A kinevezési okmányban a Püspöki Konferencia elnöke a magyar delegátusnak Isten bőséges áldását kívánja. Mivel felelős hivatalt vesz át, amely nem könnyű feladatot ruház rá, elsősorban Isten áldására és segítségére lesz szüksége. A magyar missziós lelképásztorok delegátusa a nemzetét képviseli: amagyar katolikusokat, azok presbitériumát, a magyar lelkészeket, a Német Püspök-kari Konferencia és a helyi püspökök előtt. Ő a hidépitő-közvetítő a helyi Egyházhöz nemzetének lelképásztorainak és az Isten népének baját és gondját viszi a helyi Egyház, tehát a Német Egyház elé. A Magyar Lelkészek Tanácsa áll az oldalán. Szükség van a német püspökök és azok szerveinek bizalmára. De még sokkal jobban van rászorulva a németországi magyar hívők és lelképásztoraik bizalmára. Dr. Bácsváry atyának megvan a püspökök és a lelképásztorok bizalma. Mindenkit arra kérek, legyenek nagyvonalúak a bizalom megadásában és köszönetet mondok mindazoknak, akik őszinte és jó együttműködésben, tanáccsal és tettel segítenek majd neki. A magyar katolikusok itt Münchenben, együtt a bajorokkal, visszaemlékeznek a közös multra, amely az első Király és Apostol, Szent István és áldott emlékü Gizella óta az Isten országának közös fölépítése volt. Az új Delegátus ebben a magyar közösségnek és lelképásztoroknak akar segíteni, hogy az istendicséret és hála, amit ma Isten elé küldünk, itt magyar nyelven és német nyelven, meg ne szűnjön.”

*

Ezután Szöke János szalézi atya, az Európai Magyar Papi Szenátus elnöke, biztosította az új németországi főlelkészt nemcsak a németországi magyar lelkészek bizalmáról és paptestvéri szeretetéről, hanem az egész menekült magyarság bizalmáról és szerető együttérzéséről, népünk és magyar Egyházunk javára.

A Müncheni Főegyházmegye nevében Franz S. Müller prelátus, aki az új főlelkésszel, Amann prelátussal, Szöke János atyával, és a müncheni lengyel lelkésszel koncelebrált, üdvözölte. Kiemelte azt, hogy a Főegyházmegye papsága és hívei, úgy mint elődjét, Msgr. Dr. Ádám prelátust, szeretetükbe fogadják és mindenben támogatják.

Az új főlelkészt sokan üdvözölték beiktatása alkalmával. A Menekültek Ügyeivel Foglalkozó Pápai Bizottság elnöke, Msgr. Emanuele Clarizio érsek távirata: „Hálás köszönet a magyar delegátus, Bácsváry Róbert atya, beiktatására szóló meghívásért. Sajnos ugyanezen a vasárnapon Rómában kell istentiszteletet tartanom. — Szívbeli jókívánságaimat ezúton szeretném Dele-

gátus Úr nagy missziójához kifejezni, kérve reá Isten áldását. Szívvelyes üdvözlétem a magyar híveknek is. — Vatikánváros, 1979. január 13. — Clarizio érsek.”

A Főlelkész életrajzi adatai:

1922. november hó 10-én született Budapesten. Érettségi (1940) után a budapesti Műegyetemen végzi tanulmányait. Itt az egyetemi Mária Kongregáció és a Pax Romana vezetőségi tagja. 1945-ben az összeomlás viszontagságai övével együtt a Délvidékre sodorták. Zágrábban szerzi meg mérnöki diplomáját és 1950-ig ebben a szakmában (építés) működik.

Régi vágya, hogy belép a Jezsuitákhoz. Mivel a rendet Magyarországon fölsozlatták, 1950 őszén Zágrábban lép be a Jézustársaságba. 1958-ban szentelik pappá, utána rendje titkára lesz Zágrábban. 1965-ben Bécsbe kerül tovább tanulásra. 1968-ban Münchenben tevékenykedik mint tanácsadó az Orthodox Egyházzal kapcsolatos kérdésekben, mint egyetemista lelkész és szerkesztő.

Msgr. Dr. Ádám György halála után a németországi magyar lelkészek őt jelölték németországi magyar főlelkésznek, 1978-ban. A jelölést ugyanez év karácsonya előtt a Német Püspöki Konferencia elfogadta és kinevezte a Németországi Püspök-kari Konferencia Delegátusának a Szövetségi Köztársaságban élő magyar menekültek lelki gondozására.

Az új főlelkész (delegátus) német nyelven köszönte meg a bizalmat és a támogatást, aztán anyanyelvén fordult a szép és nagyszámu magyar közönséghez:

Krisztusban kedves Testvéreim!

Ebben a szentmisében, amelyet most először mutatok be Istennek a rámbízott magyarságért, megremegtet annak a feladatnak a súlya, amelyet az Isten gyenge vállamra helyezett. Amikor felelősségemre gondolok az Isten színe előtt népemért, akkor az első gondolat amely elfog, Isten kifürkészhetetlen terveinek a valósága. — Miért én? Miért nem más valaki, aki talán alkalmasabb lett volna e feladatra?!

Ha visszagondolok eddigi életemre, amely egy tipikus magyar sors fordulóit tükrözi vissza: a csonkaországgal, az otthon elhagyásával, hazátlansággal, azután az újbóli nekikezdéssel — ami ismét és ismét egész életutamat kérdésessé tette, — akkor megfog az Isten csodálatos gondoskodásának és rendelkezéseinek a titka.

Ha elnézem a népemet, ezt a szörvány magyarságot, ennek a sok egyéni életsorsnak mégis összefűződő történetét, egy nép fájdalmas kálváriájának a láttán megragad egy nagy titok, az Isten megfoghatatlanságának a titka...”

A főlelkész a saját és a rábizottak szenvedésére keres ezután emberileg megnyugtató választ: Nincs más válasz és kiút mint amit mutat a szenvedő embernek az Ó-szövetség Job könyve, el kell jutnia addig míg ki tudja mondani: „Az Úr adta. Az Úr vette, áldott legyen az Úr neve.” (Job 1, 21)

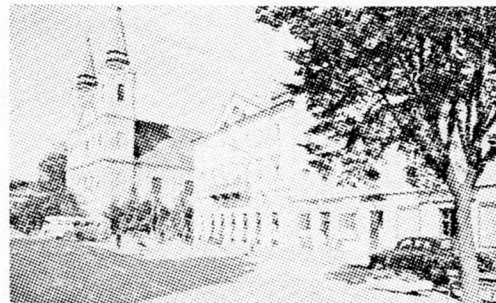
„A keresztény embernek a szenvedés értelme azonban a végső felelet Krisztus. Krisztus óta minden emberi szenvedés az Ő szenvedéséhez viszonyul. Krisztus óta szenvedni annyit tesz, mint ránézni Krisztus keresztségére, és innen meríteni erőt!

Ságod-majorban elmarad a hitoktatás

— Úgy volt, hogy egy hete éjjel napal havazott. Egerszeg és Ságod-major közt hasig befújta az utat a hó. Pedig éppen péntek volt, hitoktatási nap Ságodban. És Katica, a szobalány szerint „az Apátúr kényesebb volt arra, mint a szemefényire”. Mit volt hát mit tenni, menni kellett.

Zsiga, a kocsis, morogva húzta ki a szinből a szánt, befogta a két pejt, a káplán úr nekidurálta magát csak úgy reverendásan és elindultak.

El is jutottak a város széléig, de aztán semmi nyom Ságod felé. — „Még a tejes sem jött ma be, pedig hucul (oroszlói) vannak, akik úsznya is tudnak a hóban”, — morogta a Zsiga. Aztán nekijajította a két pejt a behavazott útnak. Volt vagy 6 kilométer.

A ZALAEGRSZEGI PLÉBÁNIA

Mikor a lovak már hasig gázoltak a hóban, prűszkölve megálltak. „Állakinzás ez! Az...” — harapta el a káromkodást a Zsiga, a Tisztelendő úr miatt.

A tisztelendő úr meg csak nézett a ködlő fehérségbe...

„Hát mit csináljunk, Zsiga?” — „Hát mit csináljunk? Visszafordulunk! Csak nem teszem tönkre a két lovat! Ha nem lehet, hát nem lehet! Ezt beláthatja az Apátúr is!”

A káplán csak hallgatott. Bántotta a lelkiismeret: Talán mégis csak meg kellett volna próbálni gyalog. De cipőben és reverendában?!

Még a kapu előtt szállt ki a szánból, a Zsiga meg igyekezett belopózkodni az udvarba szánostul.

A káplán még be sem osont a szobájába, a Zsiga meg a színig sem jutott el, amikor az emeletről leharsogott Apátúr hangja: „Ribarits néni! — Hozza föl a csizmámat!”

A káplánban elhült a vér. Csak nem akar ő maga menni?! És már halotta is, hogy csoszog az öreg szakácsnő föl az emeletre.

Nem telt bele két perc és már jött le az Apátúr: csizmásan, kucsmásan, a reverenda felhúzva a kabát alá csizmaszár-főlig, kampós meggyfabottal a kezében...

„Apátúr! Ne tessék! Majd én!” — da-dogta a káplán.

„Sose izgassa magát, Főtisztelendő úr! Maguk a Zsigával megpróbálták. Most megpróbálom én is”, — nevetett vidáman az Apátúr és már kint is volt az udvaron és eltűnt a kis kijárat ajtaján. A Zsiga az istállóajtó sarkából figyelte, hogy csukódik be az oldalajtó. Széles képén nyoma sem volt lelkiismeretfurdalásnak.

Az Apátúr estig volt el. Csak vacsorára hozták meg a ságodiak, úri szánon, a legjobb lovakon. Tisztességből visszakísérte a majori gazda is.

Vacsoránál csak úgy sugárzott az Apátúr. Elbeszélte, hogy csizmásan ment a dolog, bár kiizzadt mire a majorhoz ért. Az emberek összefutottak amikor megtudták, hogy gyalogosan jött. Hányták ki az utat, hogy legalább az iskoláig ne kelljen gázolnia a havat. Hozták a mamák a kicsinyeket, a nagyobbak meg maguktól loholtak az iskola felé. A kicsinyeknél is meg a nagyoknál is megtartotta a hittanórát. Öröm volt látni, hogy igyekeztek a gyerekek. A tanító pedig a legjobb az egész környéken...

Csak egy baj volt: a péntek. Mert hát búcsúit ebédet szerettek volna készíteni az Apátúrnak, hogy eljött...

Ebéd után egyházközségi gyűlést is tartott. Ezalatt a major minden épkéz-láb fiatalja és embere kivonult elhányni az utat Egerszegig.

A gyűlés után még maradt idő meglátogatni az öregeket és betegeket... Mikor a szán kisiklott a finomra elhányni útra, a ságodiak integettek utána. — Az Apátúr ma boldog volt, de a Káplán is: „ha a vége jó, — minden jól!”

(A lelképásztor Mindszenty emlékére)

H. F.

Csodavárás helyett

Hát figyeljete kicsit ide, ti kételkedők, akik nem érzitek jól magatokat:

Tárcámban hordok magamnál egy képet. Egy embernek a tollraja ez, aki igen közel állt hozzám. Egy szenvedő, de belsőleg megtisztult embernek az utolsó mondanivalója ez... Szavak helyett egy rajz, amely elmondja azt, amit valaki az életnek egy határ-élményében, kedveseinek még mint legbel-sőbb élményét, utolsó kincsét hátra szeretné hagyni... Krisztus agóniáját ábrázolja a rajz a kereszten, végső elhagyatottságában. Az ég sötét kárpítja zárja le a képet, amelynek egy hasardékán át, egy széles fénykéve nyomul be a térbe, és világítja meg a kereszt oltárát... Az életnek, a reménynek a szimbóluma ez a fény, amely legyőzi a sötétséget...

Uram! reám bízott Testvéreimmel együtt, ma én is így imádkozom hozzád: Ne hagyj el minket! Népünknek a sorsa a maga tragikumában úgy lehet megfoghatatlan. A miért kérdésre csak Te tudsz válaszolni. Te vagy a történelem Ura! Ezért ma teljes bizalommal ajánljuk magunkat és szereteteinket a Te oltalmadba...”

a világban, akik kábulttá isszátok, mérgezitek, csókoljátok, dolgozzátok magatokat, csak azért, hogy elhallgattassátok a Hangot, ami kiált bennetek a megnevezhetetlen, az elérhetetlen valami után, amit nem találtok meg se borbán, se kábítószorban, se csókban, de nem találjátok meg a görcsös, libegő munkában sem. Már sejtitek, hogy voltaképpen Istent keressetek, de Tamás-lelketek jelt kíván, csodát követel, hogy hinni tudjon.

Csoda?

Hát nem csoda az, hogy élünk, hogy annyi veszélytől menekülünk meg nap mint nap?

Nézz magadba, nézz vissza az elmúlt harminc évre. Lehetetlen, hogy ne lásd meg a te személyes életmentő csodáidat. Nem egy, de tíz „véletlent” találsz, ami ha nincs, ma nem vagy.

Nézz magadba, aztán nézz fel az égre, és halkán mondd ki a szót: Köszönöm!

S a pillanatban mikor kimondtad, megtelsz hittal, erővel, szeretettel, bletsz az Istennel.

Csáki Tibor

egyetemi hallgató, Innsbruck

HAZAI FIGYELŐ

Ítéletidő a Dunántúlon

Hóviharokkal és szibériai hideggel köszöntött az új esztendő Magyarországra. Január 1-én pár óra alatt 20 fokban esett a hőmérséklet Nyugat-Dunántúlon. A sűrű hóesésben járhatatlanná váltak az utak és a nagyerejű szélvihar következtében több helyen szünetelt az áramszolgáltatás. Sopron környékén időnként 140 km erősségű széllekeéseket mértek. Az új év első napján 35 község volt áram nélkül Győr-Sopron megyében. A viharos szél Budapesten is sok kárt okozott. A fővárosi tűzoltóságot január elsején 110 alkalommal riasztották és hívták ki kémény ledőlés, tűzfal leomlás, vagy lépcsőház leszakadás miatt. Leomlott egy bontás alatt álló pesti ház tűzfala és két embert maga alá temetett. A fővárosban 1800 villanyvezeték sérült meg és a legtöbb kerületben megszakadt az áramszolgáltatás. Több helyen a távfűtésben is átmeneti zavarok voltak. Komárom megyében hárman megfagytak a hóviharban, Baranya megyében pedig egy halálos áldozata volt az új év napi ítéletidőnek.

Nagyarányú áremelések

Január második hetében jelentős mértékben emelkedtek a fogyasztói árak. A benzin 25-, a dohányárú 30-, a sör 20-, a rizs pedig 40 százalékkal lett drágább. A hazai gyártmányú kerékpárok ára 20-, az akkumulátoroké 27-, a finom kerámiai cikkeké pedig 40 százalékkal emelkedett. Február 1-vel 40 százalékkal drágultak a sajtótermékek is. Az infláció mellett a gazdasági élet másik súlyos problémája az energiahiány, amelyet az év elején betört hideghullám csak fokozott. Az energiatartalékok hiánya takarékosági intézkedések bevezetését tette szükségessé.

A vízumkényszer eltörlése

Mint már előző számunkban jelentettük, január elseje óta az osztrák és a magyar állampolgárok vízum nélkül utazhatnak egymás országába. A magyar kormány ezzel kapcsolatban több óvatossági intézkedést tett: a) Fenntartotta magának azt a jogát, hogy az általa nemkívánatosnak tekintett személyek beutazását megtagadja. b) Továbbra sem utazhatnak vízum nélkül Magyarországra azok a magyar származású osztrák állampolgárok, akik 1963 március 22. után hagyták el hazájukat. c) Az osztrák turistáknak a Magyarországra való beutazáskor „adatlapot” kell kitölteniük, a hivatalos ellenőrzés megkönnyítése érdekében. d) A magyar hatóságok bármikor, indoklás nélkül, újra bevezethetik a vízumkényszert. Az új rendszer gyakorlati előnye csupán annyi, hogy nem kell vízum-illetéket fizetni és az osztrák autós-turisták a közúti határátkelőhelyeken külön oszlopba sorolhatnak gépkocsijukkal, ami megrövidíti a várakozási időt.

Sikkasztás, vagy nyereségrészesedés?

A Fővárosi Bíróság december végén kezdte meg a Shell-benzinkutasok bűnperének tárgyalását. A vád szerint a vállalat 85 dolgozója csaknem kétfélmilliárd forinttal károsította meg a társadalmi tulajdont. A töltőállomásokon a forgalom növekedésével egyre nagyobb üzemenyag többlet keletkezett. A karbantartó szerelők a többletnek megfelelően visszaforgatták a benzinkutak számláló berendezését és az ellenérté-

ket naponta kivették a pénztárból. Ezt a nem hivatalos „nyereséget” a vállalat kútkézelői és szerelői testvériesen szétosztották egymás között, sőt még a műszaki főosztályvezető is részesült belőle. A tárgyalás előreláthatólag hónapokig tart.

Közpiszkosság

Az ötvenes évek közepén társadalmi jelszó volt Budapesten: „Ugyeljünk szeretett fővárosunk tisztaságára!” Ez a jelszó időközben a feledés homályába merült, sőt mintha egy ellenkező jellegű mozgalom alakult volna ki, amely tudatosan piszkítja „szeretett főváro-

Kinek hol fáj, ott tapogatja, ahol viszket, ott vakarja.

Pázmány

sunkat”. A közelmúltban Fehér Klára az Élet és Irodalom hasábjain tette szóvá ezt a problémát, de mások is felvetették a kérdést: Vajon a magánszutyok magánügy? Még indokoltabb a kérdés a köztisztaság, vagyis inkább a közpiszkosság vonatkozásában. Egyre többen szorgalmazzák, hogy a hatóságok akadályozzák meg az utcai személtelést és büntessék meg a tisztaság megrögzött ellenségeit. Ilyen ügyekben azonban a rendőrség szemethúny és lemond a helyszíni bírságolásról. Az Élet és Irodalom cikkírója így látja a rendetlen pestiek megrendszabályozásának lehetőségeit:

„Aki próbált már borjúnagyságú kutyáját a köztéri virágtartó edénybe piszkító gazdát, kocsma előtt öklendező, maga alá szükségeltető részeg, önfelédten szotyolózó ifjú párt, jégkrémet árusító vendéglátóipari segéderőt, olajcserében ügködő „úrvezetőt”, sített kidobáló munkást tisztasági szempontokra figyelmeztetni, az tanusíthatja, hogy pillanatnyi eredményt is csak egyenruhás személy érhetett volna el, az sem egyedül, hanem párosával, „járőrben”.

A lap szerint, ha a rendőrség a közlekedési rendszabályok megsértőivel szemben is olyan elnéző lenne, mint a köztisztaság ellenségeivel, akkor „az összecsokolódzott” autórönsök úgy borítanak az utakat, mint most a mocskok. Ha a közlekedést meg lehet rendszabályozni, a közpiszkot miért ne lehetne?”

Munkásvonatok

Minden pénteken délután különszelvények szállítják haza Budapestről és az ipari központokból a kétlaki dolgozókat, a földjüktől megfosztott és a faluról kiszorult volt parasztokat. Ezek a zsúfolt vonatokon a rendőrök gumibottal sem tudnak rendet tartani. A kártyázó, vagy trágár tréfákat mesélő részeg utasok között napirenden vannak a verekedések, bicskázások. A Mozgó Világ legutóbbi számában Tar Sándor tollából megrázó írás jelent meg egy hétvégi munkásvonatról. Érdemes idézni néhány jellemző párbeszédet ebből a szomorú szociográfiai tanulmányból:

— Engem mindig vár az asszony az állomáson, de mindig elkerüljük egymást. Vagy én nem ismerem meg őtet, vagy ő engem. Már annyiszor mondtam neki, te, ne igyál annyit! A kislányt azt nem állhatja, csak üti-veri, már a tanácsnál is fel lettünk jelentve.

— Meg kell igazítani a derekát a nyújtófával, komám!

— Na hisz meg is kapja, abban nincs

Kádár az egyházak helyzetéről

„...Ma a hívő ember békében, nyugodt lelkiismerettel élhet Magyarországon, mert mind az álltm, mind az egyház azt ajánlja, hogy a konstruktív szocialista építőmunkát támogassa és ha lelkiismerete úgy kívánja, menjen el a templomba, imádkozzon, bér mátkozzon, szenteltesse meg házasságát” — mondotta párizsi sajtóértekezletén Kádár János. Arról sajnos nem nyilatkozott a magyar pártvezér, hogy mi lesz azzal a hívő ovónővel, tanítóval, tanárral, vagy felelős állásban lévő személlyel, aki a fenti módon eleget tesz „lelkiismerete kívánságának”. Mant ahogyan a hitoktatás hazai korlátairól is bölcsen hallgatott...

Ezzel szemben egy komoly megfigyelő, aki a háború óta először járt Magyarországon megjegyzi: „Úgy mondják, jelentékeny javulás van az Egyház és az állam viszonyában Magyarországon. — Egyesek szerint „jelentékeny javulást” jelent az, hogy egy fiatal pap is volt a Világifjúsági Találkozón (VIT) a magyar küldöttségben. Jellemző, a találkozó Kuba fővárosában, Havannában volt. Mások jelentékeny javulásnak tekintik azt, hogy egyik-másik püspök tagja a Hazafias Frontnak. (Ezt a szer-

vezetet a Kommunista Párt dominálja). Egy valaki a helyzet javulásának megítélésében annyira ment, hogy „bűnbánó hangulatot” vélt felfedezni a Kormányban. — A valóság az, hogy Magyarországon az Egyház lépten-nyomon akadályozva van munkájában. Pl. egy pap állami engedély nélkül nem vehet autót magának; egy püsköpi állami jóváhagyás nélkül nem írhat körlevelet híveinek; egyházközségeknek nem lehet sokszorosító gépük; a gyermekeknek már csak 6-7 %-a részesül hitoktatásban; Mindszenty bíboros neve átkozott, stb. — Lépten-nyomon ismétlik a jelszót: „Az Egyház megtalálta helyét a szocializmusban”.

A valóság az, hogy elvben és gyakorlatban egyaránt el van jegyezve az ország egy erőszakos ideológiának, amely halálos ellensége a vallásnak. Ennek ellenére is azt mondják, vannak jelek, hogy változás van készülődésben. P. Pedro Arrupe, Jezsuita Generális, a Jezsuiták visszaállításáról tárgyalt. Az orvosok azt akarják, hogy a kórházakba hozzák vissza a betegápoló nővéreket; papok és világiak imádkozva reménykednek, hogy hamarosan újból lesz Pápai Nuncius Budapesten.

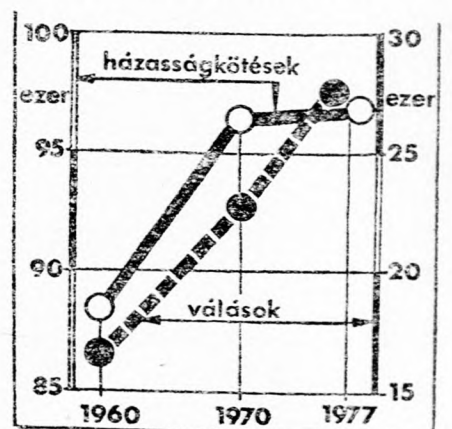
„Nagyon sokat sírtam...”

Magyarországon 1977-ben kb. 96 ezer házasságot kötöttek, s ebből nem kevesebb, mint 27 ezret fel is bontottak. A válásokat legjobban a gyermekek sínylik meg, — mutatja az alábbi részlet is, amit egy otthoni fiatal leány szívszorító levélből betűhíven közlünk:

„...Bizonyára tudod, hogy a szüleim elváltak. Akkor én még nagyon kicsi voltam, 7 éves. Édesanyám férjhez ment, édesapám pedig megegyszer megdőlt. Én nagyon sokat sírtam, mert édesapám is nagyon-nagyon szerettem. Később értettem meg csak, hogy tulajdonképpen mi is történt. És minél nagyobb lettem, annál jobban elidegenedtem anyu második férjétől. Most már ott tartok, hogy egyenesen utálok. Anyu nagyon ideges. Hol „apuvál” veszekedik, hol velem. Nagymamám min-

dig mondja, hogy próbáljam megérteni, de én nem tudom, mert bármikor elválhatnak... Elhatároztam, hogy amint lehet, gimnázium után, rögtön elmegyek innen. Felmegyek Budapestre, a nagymamához, és ott fogunk ketten nyugalomban, végre békességben élni. Édesapámat még mindig nagyon szeretem, szinte mindig jobban és jobban. Tudom, nagy bünt követett el, és ő sem boldog. Úgy szeretném, ha visszajönné. Ha rá gondolok, mindig nagyon szomorú leszek. Már úgy nem szeretek otthon lenni, hogy néha úgy érzem, nem bírom tovább, el kell mennem innen. Olyan jó azoknak a gyerekeknek, akik békés családi körben élnek...”

HÁZASSÁGOK ÉS VÁLÁSOK MAGYARORSZÁGON

hiba. Csak hát hiába rakok én ilyenkor rendbe mindent, amikor eljövök otthonról, megint az övé minden...

— Az a baj, hogy nem tudunk mi élni! Meg hát ha tudnánk is, hát hogyan? Nekem négy lovam volt! Négy! Most meg mi vagyok? A föld alatt Pesten!

— Nincsen énekünk semmi életünk, semmi életünk az égvilágon. Pesten elvégezzük a piszkos munkát, aztán mehetünk haza, az ünnepre már nem kellünk.

— Én nem tudom, hogy meddig élek, de sokszor már majd megszakadok, reszket a lábam, meg fáj a kezem, a karom és ha leiszom magam, akkor nem fáj semmi...

Meghalt Franyó Zoltán

Temesváron 91 éves korában elhunyt Franyó Zoltán erdélyi magyar író, műfordító. Írásaival hét évtizeden át szolgálta a népek barátságát és az irodalmak közeledését. Egyedülálló nyelvérzéke volt, tizennégy nyelven beszélt. Munkásságáért számos nemzetközi elismerésben részesült, a hatvanas évek végén személyesen vette át Bécsben a Herder díjat. Több mint négyezer verset ültetett át magyarra, a magyar irodalom legszebb alkotásait pedig németre, románra fordította.

† Honthy Hanna

Az ó-év utolsó napján, dec. 31-én bűnya le szemét örökre Honthy Hanna, a magyar operett-színpad halhatatlan primadonnája. 1893-ban született, a budapesti Operában, mint balett-táncosnő, kezdte ragyogó pályafutását s bár prózai darabokban is fellépett, igazi sikereit operett-szerepekben aratta. Szép megjelenésével, egyéniségéből fakadó bájjal, idős dámaként is frissen csengő hangjával újra és újra meghódította a közönséget. Hét évtizeden át a színpad csillagaként ünnepelték. A magyar színházi élet „grande dame”-ja 1973-ban (ekkor volt 80 éves!) a Csárdáskirály 980. előadásával búcsúzott el a színpadtól. Ezek kísérték koporsóját a Farkasréti temetőben, valóságos virágerdő borította el sírját. Sz. J.

Az élet könyvéből

AUSZTRIA

Kitzbühelből kaptuk a hírt: Az osztrák-magyar K. u. K. Ballhaus-diplomácia még élő Grandseigneur-je, Hevesy Pál, 96 esztendő, fivére H. György Károlynak, a világhíres kémikusnak, aki 1943-ban a rádióizzótópek alkalmazásáért a biológiai és orvosi kutatásban Nobel-díjat kapott. Minden nyugati nyelven felhívással fordult a nemzetközi közvéleményhez az Olimpiai játékoknak a Szovjetunióban való megtartása ellen. Abban a Szovjetunióban, amely fél Európát és fél Ázsiát leigázva tart. — Persze eredmény nélkül. — Az öregúr általában Angliában él és memoárjait írja. A kérdésre: Hogy áll a memoár-ügy? hunyorít egyet a 96-éves: „Eddig nyolc kilót írtam.” „Mennyire tervezi?” „Legalább 12 kilóval számolok”. A múlt télen súlyos tüdőgyulladásom volt; életéért az orvosok is aggódtak, de ő betegyán vidáman stóryzott és valóban nyolc nap múlva makkegészségesen távozott a kórházból, mondván: „Kidobtak az orvosok!”

L i n z — **II. János Pál pápa gyönyörű** levelét a Magyar Püspöki Karhoz és a magyar nemzethez felolvasták egész terjedelmében minden magyar misén. Úgy tudjuk, hogy minden magyar lelkeségen így történt, ahol megkapták a levél szövegét.

Magyar lelkigyakorlat nővérek részére 1979-ben

Az Isteni Megváltóról nevezett magyar nővérek linzi Szent Margit-Otthonában ez év augusztusában ismét lesz magyar lelkigyakorlat nővérek számára.

1. Kurzus: 1979 augusztus 9—16-ig.
2. Kurzus: 1979 augusztus 18—25-ig.

Mindkét kurzus **hatnapos**: a megadott napon este kezdődik, és a hetedik nap reggelén a szentmisével fejeződik be.

A lelkigyakorlat vezetője: **P. Békés Gellért OSB.** Róma. Érdeklődni ill. jelentkezni lehet:

Schwester Provinzoberin St. Margit-Heim, Senefelderstr. 6. A-4020 LINZ/D. Österreich.

Halottak: December 18-án, Thalhamban elhunyt Gánóczy Győző ezredes, hadbíró. 89 évet élt. Aki csak ismerte, nagy megbecsüléssel beszélt róla. December 20-án temették Sankt-Georgen temetőjében.

F r i e s a c h (Karinthia) — **v. Adonyi Ferencné** szül. Simonkay Ilona, 1978. dec. 22-én 59 éves korában elhunyt. Nagy részvét mellett temették el ezt az „utolsó” igazi magyar Nagyasszonyt. — **P. Bonaventura Grác-i** magyar dominiánus atya temette.

I n n s b r u c k — **Romhányi Árpád**, az Innsbruck-i volt Magyar Reálgimnázium nyug. igazgatója, mindannyiunk szeretett „Árpád bácsija”, 1979 június 19-én fogja betölteni 85. életévét. Ezt a születésnapot szeretnők összekötni az Innsbruckban érettségizett összes magyar diákok találkozójával **1979 június 16—17-ig.** — Volt Diáktestvérünk, szép lenne ha egykori iskolavárosodat családotnak is megmutatnád és a találkozón velünk együtt megjelenél. Kérjük továbbá aktív közreműködésedet. Addig is közöld velünk, volt diáktársaid lakcímét. Várjuk a Te és családod, valamint diáktársaid jelentkezését. — Inns-

bruck, 1978. november 19. Magyarországi Szent Erzsébet napján: Rendező Bizottság. (Cím: A-6091, Innsbruck, Birgitz/b. Nr. 110.)

BELGIUM

L i é g e: **A keresztségben részesültek:** Casterman Natacha — Charles és Bálogh Kati leánya — Montegnée. Nagy Eveline — Lajos és Hamal Gerda leánya — Houthalen-ben. Moreau Geoffry — Jacques és Guth Lisette fia — Grievgnée. Libert Laetitia — Roger és Földesi Katalin leánya — Mons les Liège. Lefévre Anna — Guy és Csiki Edit leánya — Flémalle Haute-ban. Székely-Borbara Pascal, — László és Tein Valeria fia — Maasmechelen. Vida Tom — Ferenc és Nelissen Els fia — Vroenhoven.

Gratulálunk! Növekedjenek erőben, egészségsben!

Példa: Dobai Sándor atya hivei az ősz folyamán kétszer küldtek 15.000 beiga frankot a Formosa-i Magyar Misszióknak és egyszer 10.000-et Zaire-ba Pál linkás atyának.

A Liège-i Magyar Misszió területén 1978-ban **születések** száma: Liège 13, Limburg: 7. **Házasságok:** Liège 7; Limburg 3; **elhunytak:** Liège 4 és Limburg 7. Tehát a születések száma 9-el meghaladja a halálozást!

FRANCIAORSZÁG

É s z a k f r a n c i a o r s z á g — **Keresztelés:** Spick Erzsébet-Mária, S. Gyula és Högyi Erzsébet leánya, 1978. dec. 24-én Lilleben.

Házasság: Alossery Ghislain és Bartos Teréz, Halluin-ben 1978. ápr. 29-én kötötték házasságot.

Magyar-lengyel barátság jegyében a magyar Katalin-bált a lengyelekkel együtt tartották a lengyel Katolikus Misszió dísztermében az északfranciaországi magyarok. Óriási sikerrel! Szívből gratulálunk hozzá!

L y o n: **Életünk könyve** 1978. II. feléből:

Kereszteltek: Urfer Melissza, Urfer Alain és Elekes Aranka leánya, St. Raphael; **Losó Zoltán** és **Murielle**, Echirrolles-ban.

Házasság: **Felker Magdolna** és **Guillemet Michel**, Bourgion-Jallieu; **Cso-paki István** és **Fernandez Françoise**, Lancey; **Vincze Zoltán** és **Balais Lydie**, Bourgion-Jallieu; **Enyedi István** és **Fassion Andrée**, Meyrié; **Majtényi Erika** és **Gautheret Serge**, Ste Foy-les-Lyonban.

Halálozás: **Mikó Dániel** 27 éves. Voreppe; **Hófalvi Rezső** 52 éves. Grenoble; **Oláh Bálint** 71 éves. Marseille; **Végh-Weinmann Nándor** 81 éves. Urrugne.

NÉMETORSZÁG

A u g s b u r g: **Születés:** 1978. dec. 17-én keresztelték a Stern-templomban Gubi Tibor és Mielich Renate fiát, **Manuelt.**

*

Hat jugoszláviai magyar asszony gyönyörű magyaros oltárterítőt himzett, hogy a magyar misék otthoniasabbak legyenek. A remek himzés délbácskai motívumú.

Az Augsburgi Levélből tudtuk meg azt is, hogy **Spitalkirchenben** a régi re-

metőben több magyar hősi halott nyugszik, akik a Pécsről idetelepült Honvédkórházban haltak meg a háború végén. Sírjukon Halottak Estéjén gyertyát gyújtanak az ottani magyarok.

M a n n h e i m: **A szentkeresztségben** részesült **Pál Krisztina**, P. Imre és Vörös Anna leánya 1978. dec. 23-án Mannheimban.

W e i n g a r t e n: **A szentkeresztségben** újjászületett: **Péter-Gergő**, Borbély Gergely és Erzsébet (sz. Szabó) kisfia, Markdorfban dec. 30-án.

OLASZORSZÁG

M i l a n o: **Születés:** **Novák Róbert** és **Rocca Donatellának** 1978 október

5-én kislányuk született, **Daniela.** — **Campi Bisenzio**, (Firenze) **Dott. Sorace** Giuseppe és Szabadi Arankának nov. 21-én megszületett 2. gyermekük, **Patrizio.** Együtt örülünk.

Halálozás: özv. Giubertoni Raoulne sz. Szuhanek Izabella édesanyja nov. 30-án 97 éves korában elhunyt.

*

Rómából jelentik: Dr. Kállay Kristóf, a római magyar egyházközség volt elnöke, lett a Szuverén Máltai Lovagrend új Szentszéki követe. — **A Szentatya magánkihallgatáson fogadta feleségével, Vásárhelyi Verával együtt. Gratulálunk!**

„Verecke“ téli tábor 78/79

December 26-a és január 6. között került megrendezésre az olaszországi St. Jakob faluban (Dél-Tirol) a magyar cserkészek immár hagyományosnak tekinthető téli sítábor. 201 cserkész és több mint 90 kísérő szülő vett részt a találkozón. Csaknem az összes nyugat-európai állam, de még számos tengerentúli ország magyar cserkészei is eljöttek, még a távoli Argentínából, Venezuelából és Braziliából is. A vendéglátó Itáliát mindössze egy ifjú és egy felnőtt képviselte.

Pontosan karácsonykor leestem az első hó; nem sok, de szíveshez éppen elegendő. Szikrázó napfényes idők következtek, de újévre sajnos beköszöntött a nagy hideg. A Brunecknél torkoló völgynek szerencsés időjárási adottságai miatt színi mindvégig lehetett egy olyan időszakban, amikor Európa különböző tájain hóviharokról tudósított a tévé. Felkészült síoktatók vezetésével indult a sítábor; a kezdőket Dr. Auer Arnold (Graz) tanította.

Szízés után az ifjúság népi táncokat, népdalokat és felfaragást gyakorolt Konthur Bertalan előadóművész és felesége, Mária népdalénekes, Zsongor Kálmán Kastli-énektanár és Nagy Alajos szavalóművész irányításával. Frissen szerzett tudásukat aztán rögtön be is

mutatták egymásnak és a jelenlevő szülőknek néhány esti rendezvényen. Egy ízben gyanútlan német turisták keveredtek a közönség közé, hálás tapssal jutalmazva a szereplőket.

Jó volt látni sok gyerekénél, hogy a kezdetben itt-ott még tört magyarsággal döcögő társalgás néhány napi együttlét után érezhetően javult. Néhány vegyesházasságból származó kicserkész itt tanult meg egyáltalán magyarul szólni, ez lévén az egyetlen összekötő nyelv.

A hálaadást az Ősztenőért Szt. Jakabfalva fölött merészen fészkelő kápolnában tartottuk, katolikus és protestánsok együtt. Amikor éjjelkor csak a csillogó hóbércék világították meg a csendes alpesi völgyet, a falu harangjával együtt csendült fel 200 magyar fiú és lány ajkán a Himnusz: „Isten áldd meg a magyart, jókedvvel, bőséggel!”

Mikor az árbócról takarodóra gurult le a nemzeti zászló, hirtelen petárdák és rakéták durrogtak, fénycsóvák pásztázták a hideg alpesi égboltot. — Ezzel a képpel szeretnénk búcsúzni.

A tábor szervezőit: Kölley Gyurka báb, Jávorszky Andrást, továbbá számos fő-, öreg- és nagycserkészt hálás köszönet illeti odaadó munkájukért.

Bartos

Teljes életünk tökéletes vagy feslett állapotja az asszony-emberek nevelésétől árad, mivel első nyolc esztendőnk, azaz leggyengébb és hajlandóbb időnk asszony-emberek gondviselése alatt töltjük; aminémű vélekedéseket és erkölcsöket akkor belénk csepegtetnek, azoknak zsinórja után futamodik a többi életünk. Ennek fette a szent házasság csendes állapotja a leányok nevelésén áll; mert a rosszul nevelt leány menyegzője holtig való galyiba.

Pázmány: Miként kell a keresztyén leányt nevelni

INNEN — ONNAN

Bűn Csehszlovákiában kereszténynek lenni? — Rozsmítál Dél-Csehországi község 200 katolikus híve a múlt év őszén levelet írt Husák államelnökhöz Dr. Miloszláv Vlk plébános-helyettesük érdekében, mivel a hatóság megvonta tőle a lelképásztori működéshez szükséges engedélyt. A levélben többek közt az áll: „Talán bűn az ma, ha valaki Csehszlovákiában keresztény, vagy nem? És igaz az, amit hivatalos helyekről a panaszaikra állandóan válaszolnak, vagy más előírásaik vannak a hatóságoknak, mint amit előír az Alkotmány?” (FAZ)

Új irány a vatikáni hírközlésben? — II. János Pál Pápa magánkihallgatáson fogadta a múlt év végén Mladenov bulgár külügyminisztert. A kihallgatás magánjellege ellenére a Pápa a szokástól eltérően rögtön közölte a sajtóval, hogy mit is mondott a bulgár külügyminiszter: azt, hogy „az Egyháznak nincs ellettere Bulgáriában”.

VI. Pál Pápa sem beszélt másképpen kommunista látogatóival, de kifelé a Vatikánban sokszor olyan látszatot adtak az ilyen látogatásoknak, hogy a pápa a világ végéről és a leszerelésről beszélt a Keleti Blokk hatalmaival, ami persze kapóra jött ezeknek és otthon a pápát kijátszották a helyzettel elégedetlen püspökökkel szemben. — Úgy látszik, hogy ennek a taktikának most már vége. (Rm / FAZ)

A Vatikán újságja, a l'Osservatore della Domenica, karácsony előtt a Beginnek átnyújtott Nobel-békedíjjal kapcsolatban bírálta Israel magatartását, amivel akadályozza a közelkeleti kibékülés megvalósulását. — „Israel úgy látszik minden áron különbékét akar Egyiptommal, Sadat viszont nem hagyhatja cserben a palesztinaiak ügyét az igazság megsértése és annak a veszélye nélkül, hogy a többi arab állam haragját és bosszúját még jobban magára ne vonja.” (AFP / dpa)

SPORT

Új kezekben a magyar labdarúgás! Szepesi György, az ismert sportriporter lett a magyar labdarúgás, az MLSZ elnöke. Nagy feladat vár rá: kihúzni a mélyresüllyedt magyar futballt a „kátyuból”. Első nyilatkozatában a rend megteremtéséről és a színvonal emeléséről szolt. Célul tűzte ki még a játékosok nevelését, küzdőszellemük fokozását és kötelességérzetük erősítését. A teljesítménytől és a színvonalától kell elsősorban függővé tenni a játékosok elismerését és támogatását. (Magyarul: a fizetésüket, ugyanis otthon ún. amatőr sport van, így a játékosok nem fizetést kapnak, hanem „stilszerűen” támogatást.) Szép szavak, reméljük és kívánjuk, hogy tettek és sikerek kövessék a sok jó feltételt. Bizony ráférne már a magyar futballra a felemelkedés. Siralmas volt az elmúlt év mérlege: 9 nemzetközi mérkőzésből 6 vereség, csak 2 győzelem és egy „ködbe-fulladt” döntetlen a németek ellen. A siker érdekében Szepesi előterjesztette a világbajnokság alatt kiállított és otthon egy évre eltiltott két játékosnak: Töröcsiknek és Nyilasinak a megkegyelmezését és játékjoguk azonnali elismerését a válogatottban. Szükség lesz rájuk nagyon. A sakkozóink nagyszerű világbajnoki győzelme után a futball-rajongó pestiek így sóhajtottak fel: „De kár, hogy a sakkot nem focival játsszák?”

Őszi sorrend az NB I-ben: 1 Honvéd 26 pont, 2 a Fradi 25 pont, 3 a Dózsa 24 pont. Tehát még minden „lehetséges!” A három alsó: 16. a Csepel 12 pont, 17. a Szombathely 12 pont, és az Izzó 9 pont. Három csapat esik ki és három az NB II. első helyezettjei közül kerül fel. Jelenleg a 3 vezető csapat az ND. II-ben: a Debrecen, a Pécs VSK, és a pesti Volán.

Megválasztották az év sportolót! A férfiaknál a kenyai Henry Rono lett az első, megérdemelten. Az összes hosszútávú futásban ő tartja a világrekordot. A nőknél az amerikai Tracy Caulkins úszónő, a berlini világbajnokságon 5 arany és egy ezüstérmét szerzett. Az év legjobb csapata „stilszerűen” az ideai futball világbajnok, Argentína csapata lett.

Odahaza is megválasztották az év sportolót. A férfiaknál a kétszeres ló-lengés világbajnoka: Magyar Zoltán, a nőknél az asztalitenisz európbajnoknője: Magos Judit, a csapatban a világbajnok: sakk-csapat. Európa legjobb labdarúgója a Hamburgban játszó angol Kevin Keegan lett. Odahaza a Honvédban játszó Kocsis Istvánt választották.

Ügylátszik nemcsak a politikában, de a sportban is komoly nézeteltérés van a két szocialista-testvér a Szovjetunió és Románia között. Ritkán látott verekedést produkált a két „testvér” kézilabda csapata Offenburburgban a barátságos tornán. 7:6-ra vezetett a szovjet csapat a Dinamo Bukarest ellen, mikor „kitört a háború”: 5 percig verték egymást a két csapat játékosai; eredmény: 5 sebesült, két végleges kiállítás. A román kapus csak fél óra múlva tudott látni egyik szemével. Minderről a német TV és az újságok is beszámoltak.

Magyar-német és német-magyar fordításokat olcsón és gyorsan elvégez, magyar nyelvű okiratokról hitelesített másolatokat készít és más nyelvű okiratok fordítását korrekten elintézi. W. Divy hites fordító és tolmács, D-7990 Friedrichshafen, Linderstr. 50. — Telefon: 07541/7 1 3 9 1.

HIRDETÉSEK

A „Nemesi Évkönyv” idekinn, „Kézirat gyanánt” megjelöléssel megjelent német nyelvű évfolyamai, melyek könyvkereskedői forgalomba nem kerülhettek, a következők: 1936/43, 44/52, 53, 54, 55, 56, 57, 58/61, 62/65, 66/68, 69/71, 72/75, 76/78/I. és 76/78/II. — Néhány antiquár példány megszerezhető a szerzőnél: Dr. Baracsay-Amant Zoltánál, kötetenként 50 DM-nek megfelelő összeg előzetes beküldése útján. — A könyvek nemcsak családfákat és címereket tartalmaznak, hanem a magyar kiüntetések Corpusát, fontos és érdekes nemességi és köztörténeti tudnivalókat is. Cím: A-1060 Wien, Laimgrubengasse 15/II. Tel.: 56 39 352.

Egyedülálló középkori férfi keresi 38-45 év körüli, komolyan gondolkodó, intelligens nő ismeretségét. Csermek nem akadály. Részletes leveleket, esetleg fényképpel kér „Svájc” jellegre a kiadóba.

Hollandiában jó viszonyok közt élő 52 éves férfi házasság céljából megismerkedne német, osztrák, holland vagy magyar területen élő intelligens, életvidám nővel 48 éves korig. Ha lehet, fényképes választ „Jó kedély” jellegre kérek a Szerkesztőségbe.

HAZAI HENTESÁRU

1 kg paprikás kolbász grillsütésre	DM	16.—
vákuumsomagolásban		
1 kg paprikás szárazkolbász		15.—
1 kg paprikás friss füstölt kolbász		13.—
1 kg rizses véreshurka		9.80
1 kg májashurka		9.80
1 kg vastag húsos szalonna		12.—
1 kg paprikás tokaszalonna		3.30
1 kg disznósajt		12.—
1 kg füstölt sonka		18.—
1 kg füstölt sertésborda		3.80
1 kg füstölt csülök		8.30
1 kg friss tepertő		12.—

Utánvétellel és csak belföldre szállítunk, 5 kg-on felüli rendeléseknél portómentesen és csupán az *expressz-díjat* számítjuk fel.

Taubel Mihály hentesmester

Peter-Rosegger-Str. 3.

D-6710 Frankenthal. Tel.: 06233/62 69 3

Rómában kellemes szobát, jó ellátást nyújt a

szent istván ZARÁNDOKHÁZ

Képolna. Kert. Parkolóhely. Márciustól október végéig jóval előbb kérjen szobát. Levélbeni jelentkezés. Cím: 00151 Roma, Via del Casaleto 481. Tel.: 5373319 vagy 53-62-07.

Megközelíthető: a római TERMINI pályaudvartól a 27. busszal a végállomásig (csak este 21.30 óráig közlekedik). A végállomásnál átszállás a 144. buszra. Taxi a TERMINI-től: 1500 Lira.

Szállás, ellátás napi 14.500 Lira, Magyar útlevéllel rendelkezőknek éjjeli szállás csak 3500 Lira.

Ha szereti a magyar konyhát, a hazai ízeket érdemes megrendelni

Mikes Júlia SZAKÁCSKÖNYVÉT.

Egy tapasztalt háziasszony receptgyűjteménye és ezernyi ötlet, Vajda Albert humorával fűszerezve (272 oldal). Ára 20 DM, vagy 10 \$. Megrendelhető: Juhász, 8000 München 80. Bülowstr. 10.

Ausztriába látogató turisták figyelmébe! Második kiadásban is megjelent

Juhász László:

BÉCS MAGYAR EMLÉKEI c. könyve. 168 oldal, 18 illusztráció.

Ára: 15 DM, 100 Sch, vagy 7 \$. Megrendelhető: Dr. László Juhász, 8 München 80. Bülowstr. 10/2.

Yves de Daruvár:

A FELDARABOLT MAGYARORSZÁG c. híres könyve magyarul, több színes és fekete fehér képpel és térképpel, kemény vászonkötésben, számtalan olyan fontos történelmi dokumentumot tartalmaz, mely a szerző másnyelvű kiadványaiban nem szerepel. Az izgalmas történelmi dokumentációt olvassuk anyanyelvünkön.

A könyvnek ára portóval együtt 40.— Sfr., vagy ezen értéknek megfelelő más valuta.

Megrendelhető közvetlen a kiadónál: EDITION BALOGH, Pf. 19. CH-6000, Luzern 5.

Komoly szakmája, közepes korú férfi igaz házasság céljából keres ismeretséget 40 év körüli szabad nővel. Előnyben: a barna, kinek munkahelye és lakása van Münchenben. „Komoly Elettárs” jellegre a Szerkesztőségbe kérek választ.

„Derék asszonyt ki találhat? Ennek ára sokkal fölülhaladja az igazgyöngyökét”. — Aki ilyet keres, választát várom „50—55-évesig” jellegre a Szerkesztőségbe.

Új, kézzel himzett vászon és batizt ágynemű jutányos áron eladó. — Dora Haas, 172 Av. Charles de Gaulle 92.000 Neuilly s/S, Hts-de-Seine, France. Tel.: 747 53 04.

KGB-(ÁVO) százados Aleksej Myaekow, aki 1974-ben szökött Nyugatra, vallotta nemrég Stuttgartban: „A nyugati egyházakba már régóta Szovjet ágensek vannak beépítve. Még hozzá lelkesek a legmagasabb hivatalokig le vannak kötelezve a Szovjet titkos szolgálatnak. Megbizatásuk, hogy lazítással, engedelmességgel, ellentétek szításával gyöngítsék az egyházakat mint a kommunista világuralom legfőbb ellenségeit.”

„TETENY” ungarische Spezialitäten

INH.: O. BAYER

Kreittmayerstr. 26. - D-8000 München 2.

Telefon: (089) 19 63 93

Badacsonyi Kéknyelű	DM	6.20
Badacsonyi Szürkebarát		6.20
Domoszlói Muskotály		6.20
Domoszlói Tramini		6.50
Debrői Hárslevelű		5.75
Soproni Kékfrankos		6.—
Villányi Burgundi		6.20
Hajósi Kabinet		6.20
Alföldi Olaszrizling L.		4.80
Alföldi Kékfrankos L.		4.80
Tokaji Aszu 4 putt.		12.00
Everage Bitters L. (Unikum)		23.—
Beverage Bitters 1/2 (Unikum)		12.—
Kecskeméti Barackpálinka 43 %		23.80
Barackpálinka (hasas ü.) 43 %		20.50
Szilvórium 45 %		18.50
Magyar szalámi kg.		21.—
Csabai kolbászi kg.		18.—
Gyulai kolbászi kg.		17.—
Süli debreceni kg.		12.—
Süli kolbászi kg.		14.—
Tarhonya (kalocsai) 1/2 kg, 4 toj.		2.50
Nagykockás-tésza 8 toj. 1/2 kg.		2.95
Lebbencs 8 toj. 1/2 kg.		2.95
Cérnatésza 6 toj. 100 gr.		—65
Kiskockatésza 6 toj. 100 gr.		—65

Rupp László hites törvénytéki fordító, vállal fordításokat magyarról németre és németről magyarra. D-8000 München 1. Postfach 162. Tel.: (089) 300 21 62.

GONDOLJON AZ ANYÁKNAPJÁRA

NEVNAPOKRA, ÉS EGYÉB

ALKALMAKRA

AJÁNDÉKOZZON HANGLEMEZT!

Újdonságaink - SZELECZKY ZITÁVAL!

1. Édesanyám lelkem... csokor, magyar dalokból és versekből.

2. Magyar Rozika Amerikában. Az Amerikába került magyar lány mulatságos élményei az Újhazában.

3. A magyar költészet gyöngyszemei! Reményik S. Petőfi S. Tompa M. Kölcsey F., Gyóni Géza, Szabó Dezső versei.

4. Nóta, nóta, magyar nóta, 18 ismert nóta, cigányzenekarral.

Minden Szeleczy lemez 39 cm. á DM 26.— Karády Katalin lemezei ismét raktáron! á DM 21.— H 591. Karády-Lantos-Sárdy énekel: Szeretlek én, Halálos mérég, Te vagy a fény, Nem szabad, Rózsalevél, Májusban stb.

H 532. 16 ismert sláger: Hamvadó cigarettavég, Tudom, hogy vársz, Hiába menekül, Szomjas a szám, Mindig az a perc, Tavasz álom idején, stb.

H 547.13 kedvelt filmdal: Drágám néha téved az ember, Álltam a hidon, Munka után, Rumba egyveleg stb.

LPX 71561 DM 21.— Zaráy és Vámosi 17 ismert sláger énekel legújabb lemezén: Nekünk találkozni kellett, Nem adlak másnak, Amapola, Brazil, Vártam rád, stb.

Könyvekben óriási választék! Minden forgalomban lévő mű raktáron! Kérjen katalógust. MUSICA HUNGARICA Rümmanstr. 4. D-8 München 40. Tel.: (089) 30-50-43.

ÉLETUNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
8000 München 81, Oberhöhringer-
str. 40. Telefon: (089) 98 26 37.

Felelős Kiadó:

a Magyar Kat. Főlelkészé.

Felelős szerkesztő:

Dr. Harangozó Ferenc.

*

Redaktion und Herausgeber: die
Ungarische Oberseelsorge,
8000 München 81, Oberhöhringer-
str. 40. Telefon: (089) 98 26 38.
Redakteur: Dr. Harangozó Ferenc.

ELŐFIZETÉS:

Az Életünköt a helyi magyar lelkesek terjesztik, ők küldik szét és ő náluk is kell előfizetni! Tengeren tútra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a Kiadóhivatal küldi az újságot.

Egyes szám ára egy évre 15 DM, vagy ennek megfelelő valuta. Tengeren tútra légipostával 25 DM. Lapárta: a hónap 18-án. — Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el. Postcheckkonto: Nr. 606 50-893, Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto: München.

Bankkonto: Bayer. Vereinsbank, Nr. 145837, Kat. Ung. Seelsorge „Életünk”

Druck: Danubia-Druckerei, Ferchenbachstr. 88. 8 München 50.

KATOLIKUS KÖNYVEK

BIBLIA (Ó- és Újszövetség)	DM	
4 színes térkép és 16 műnyomású kép melléklettel. Nagya alakú, biblia papíron, 1470 oldal.		50.—
Ijjas Antal: SZENTEK ÉLETE		
2 kötet, félv. kötés, 1000 old.		32.—

HOZSANNA
Teljes költés énekeskönyv
félv. kötés, 550 oldal.

KÓRUSOK KÖNYVE
Szerkesztették: Bárdos Lajos, Werner Alajos, Kósa Ferenc. A könyv hangszerekes kíséret nélküli, tisztán énekes 150 kórusművet tartalmaz.

Nagy alakú, vászon kötés, 360 old. 25.—
Megrendelhető:

JULIUS DOBROWOLSKI

Salzburger Str. 18. D 8225 TRAUNREUT
Tel.: 08669 / 52 63

MUSICA HUNGARICA

MAGYAR KÖNYV ÉS HANGLEMEZ
NAPOK KÖLNEN!

Március 31-én és április 1-én árusítással egybekötött nagyszabású

Könyv- és hanglemez kiállítást rendezünk, melyre mindenkit szeretettel meghívunk.

Mindkét napon este magyar filmelőadás.
Cím: Mindszenty Magyar Ház
Thieboldsgasse 96.

(Musica Hungarica München rendezvénye)

Magyar-német-magyar hiteles fordításokat vállal. Veronika Bosnyák, 8921 Taufkirchen, Eichenstr. 1. Telefon (089) 612 52 43.

BÉCSI MAGYAR KÖNYVESBOLT

Libro Disco

A-1010 Wien, Domgasse 8. T.: 52-73-15
Magyar könyvek, lemezek és folyóiratok káldését a világ minden tájára vállaljuk.

Kérje díjtalan katalógusunkat.

DIÓSZEGHY TIBOR, hites tolmács és fordító, magyar-német (és német-magyar). Németországban tanácsadás, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben és peres ügyekben segít. D-4040 Neuss, Daimlerstr. 249. Tel.: 02101/54 13 17.

Építési ügyekben hívja: 65-18-29,

Hutter Mária építészmérnököt,

1040 Wien 4, Karolinengasse 9.

Tervezés — hatósági ügyek intézése — kivitelezés. T.: 65 18 29.

H I R D E T É S E K E T

a megnagyobbodott Életünk szívesen fogad. Apróhirdetés egy hasábos 1 cm 10.— DM; két hasábos 20.— DM. Nagyobb hirdetés arányosan drágább.

A hirdetési díjat előre kérjük, vagy csekken, utalványon, vagy Postscheckkontón Nr. 606 50-803. Kat. Ung. Seelsorge, Sonderkonto München.